

ŽELEZAR

Jesenice, 1. oktobra 1987

Številka 39 • XXXVI

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradašja, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserović in Đinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

V obratih odpremljajo preveč sunkovito

V prejšnji številki Železarnja smo na prvi strani prebrali, da odprema za 21 odstotkov zaostaja za načrtovano. Metko Zajšek, vodjo špedicije, smo vprašali, kakšne težave so vplivale na slabo odpremo in kaj bi morali storiti, da bi bila boljša.

Jugoslovanske železnice se stalno pritožujejo, da v naši železarni slabo načrtujemo, saj v obratih stalno odpremljajo preveč sunkovito. Ker je pomanjkanje vagonov vedno večji problem, jih železnica zelo težko zagotovi dovolj, zato vedno več odpremljamo po cesti. S cestnim prevozom bomo rešili probleme odpreme izdelkov Valjarne bluming-štel, odprema izdelkov Jeklovleka in Jeklarne 2 pa bo še vedno problematična.

Problem, ki mu pravimo preveč sunkovita odprema ob koncu meseca oziroma v zadnjih desetih dneh, je že kar dolgočasno stalen in vedno enak. Odprema sama po sebi ni problematična, ker je prevoznikov dovolj, problematična je le proizvodnja, ki ob koncu meseca daje vse od sebe, odprema pa ne more slediti tako neenakomernemu tempu. Pri načrtovanju odpreme je izvoz dokaj realen, ostala odprema pa ne, saj smo za september načrtovali 27.205 ton odpreme, od česar smo v prvih desetih dneh v mesecu odpremili 6768 ton, v drugi dekadi 5630 ton, v tretji dekadi pa bi morali odpremiti preostanek 14.813 ton, kar je več kot v obeh prejšnjih dekadah skupaj in več kot polovica načrtovane količine. Normalno je, da se ob tako neenakomernem tempu proizvodnje zatakne tudi pri odpremi. Zato bi morali biti proizvodnja in odprema bolj enakovredno porazdeljeni čez celi mesec. Vendar na dinamiko proizvodnje špedicija ne more vplivati.

Resna problema pri odpremi naših izdelkov sta izvoz Jeklovleka in Jeklarne 2. Ker ne uvažamo dovolj, nam stalno primanjkuje specialnih vagonov za izvoz izdelkov Jeklovleka, Jeklarne 2 pa je poseben problem, ker nimajo razkladalnih mest in ker so dovozi jeklenega odpadka in surovin zelo sunkoviti. Seveda je temu primerna tudi stojnina.

V prvem polletju letos smo plačali 18.968.027 dinarjev stojnine, kar je v primerjavi z enakim obdobjem lani dvakrat manj. V začetku leta je bil sicer dovoz precej velik, ob koncu polletja pa je bil zaradi ukinitve plavža in SM peči že precej manjši.

Delavci špedicije niso zadovoljni s sestavo prevozov, saj prevoz z vagoni po železnici vedno bolj upada, čeprav je cenejši od cestnega. Vendar je treba ugoditi vsem željam kupcev, ki se vedno pogosteje odločajo za prevoz manjših količin na delovno mesto, za kar so pripravljeni tudi nekoliko več plačati. Zaenkrat s cestnim prevozom v naši železarni nimamo težav, saj za nas prevažajo izdelke tako zasebni prevozniki kot Viatore.

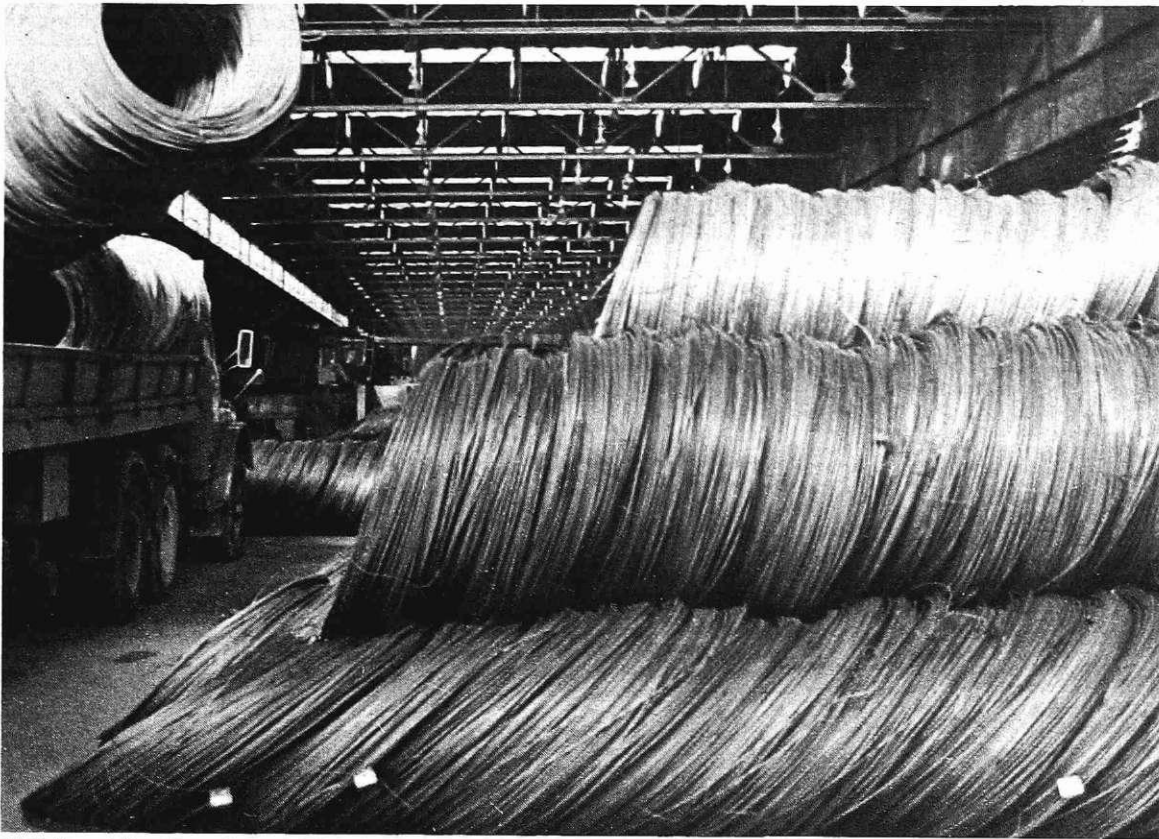
Dovoz surovin in ostalega blaga je bil v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta letos manjši za 96.288 ton, odvoz končnih izdelkov in ostalega blaga pa je bil manjši za 13.190 ton. Načrt odpreme v prvem polletju je bil izpolnjen 94,2 odstotno, odvoz po železnici je bil izpolnjen 91,3 odstotno, odvoz po cesti pa 96,8 odstotno.

Lani in še nekaj let prej so bili odnosi med delavci špedicije in nabavno službo zelo skrhani, saj so se zaradi slabe organiziranosti naloge pogosto prekrivale, pristojnosti in odgovornosti pa ne. Na špediciji pravijo, da je sedaj mnogo boljše, saj so pri svojem delu mnogo bolj samostojni in prevzemajo tudi vsa dela, ki so povezana s špedicijo.

Njihov največji problem je za tiste, ki ne poznajo in ne cenijo njihovega dela, zanemarljivo majhen — nimajo namreč več svoje tekačice. Ko so imeli svojo tekačico, je bilo problemov manj, saj so bili vsi dokumenti, potrebni za prevoz, pravočasno oddani na železnico. Brez ustreznih dokumentov namreč noben vagon ne more zapustiti železniške postaje.

Delavci špedicije si po svojih močeh prizadevajo, da je odprema redna, ker je to nujnost, saj so skladišča premajhna, da bi v njih blago lahko dalj časa čakalo na odvoz. Žal pa s svojim delom ne morejo vplivati na dinamiko dela v proizvodnji, da odprema ne bi bila več tako sunkovita. Ta problem bodo morali rešiti v proizvodnji, seveda s sodelovanjem ustreznih služb. Le to je namreč način, da problemi odpreme ne bodo več tako dolgočasno enaki.

Lilijana Kos

V Valjarni žice (foto: Irena Kučina)

Ukrepi za sanacijo proizvodnje v TOZD Okrogli program

Delavski svet temeljne organizacije Okrogli program je že ob koncu julija obravnaval sanacijske ukrepe za njihovo temeljno organizacijo. Z direktorjem temeljne organizacije Okrogli program Francem Vičarjem smo se dogovorili, da nam bo o ukrepih in njihovem izvajanju povedal nekaj več, vendar se je zataknilo.

Franc Vičar je namreč od izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice prejel pismo, v katerem očitajo nedgovornost pri pripravi in izvajanju ukrepov v Železarni in da v temeljni organizaciji niso obravnavali odgovornosti vsakega posameznika, predvsem direktorja temeljne organizacije. Ker se naš sogovornik s takimi trditvami ne strinja, je prosil za preložitve pogovora, vsaj do takrat, da na izvršnem svetu pojasnijo, kaj to pismo pomeni. Delavski svet temeljne organizacije je namreč menil, da so se odgovorni delavci njihove

ve temeljne organizacije in Železarni aktivno vključevali v dogajanja in odgovorno opravili svoje delo v okviru danih možnosti. Zato navajamo le ukrepe, ki so bili sprejeti na seji delavskega sveta temeljne organizacije Okrogli program.

Ugotovili so, da so vzroki za slabo poslovanje v prvem polletju: nedoseganje eksterne realizacije, visoki poslovni stroški, nedoseganje načrtovane proizvodnje v Jeklarne 2, nov obračunski sistem in njegove posledice, problematika zaloga, pospeševanje izvoza, poslabšanje strukture financiranja in neplačana realizacija. Mnogi njihovi problemi torej izvirajo iz problemov delovne organizacije, nekaj pa jih je tudi notranjih, značilnih za njihovo temeljno organizacijo.

V obratu Valjarna žice in profilov stalno primanjkuje delavcev, zato bo obratovanje še naprej teklo v sistemu 5+2. Sistemu obratovanja bodo prilagodili načrtovano količino proizvodnje in prodajo toplo valjane žice. Ker je cena takšne žice prenizka, prodaje ne pospešujejo, ampak več žice pošiljajo v predelavo v Žičarno, Elektrode in Jeklovlek.

V obratu Žičarna pospešujejo proizvodnjo, ker ima vlečna žica zelo dobro ceno in bodo od septembra dalje dodatno delali v eni izmed vseh prostih sobot. Tako bi primanjkljaj v proizvodnji zmanjšali s 1600 ton v juliju na 1200 ton v decembru. Seveda pa mora temeljna organizacija Komerciala priskrbeti dovolj naročil, temeljni organizaciji Tahilnice in Ploščati program pa morata pripraviti jeklo oziroma vložek načrtovane kvalitete in količine v predvidenem roku.

V obratu Jeklovlek je glavni vzrok za slabo poslovanje zamuda pri postavitvi obeh vlečnih naprav za vlečenje jekla. Normalno obratovanje obeh naprav omogoča doseganje načrtovane količine proizvodnje v višini 26.000 ton in ustrežno količino za prodajo. Zato morajo predhodne temeljne organizacije dobaviti ustrezne količine in kvalitete predvsem avtomatnega jekla.

V obratu Elektrode bodo enako kot v prvem polletju pospeševali proizvodnjo, tako da bodo obdržali povečanje proizvodnje za šest odstotkov nad načrtovano količino, čeprav pričakujejo manjšo proizvodnjo od gnejdopornih mas.

V obratu Želbljarna primerna cena in izvoz žičnikov narekujejo, da je proizvodnja žičnikov normalna in nemotena, zato morajo do konca leta obdržati proizvodnjo v načrtovani višini ter skupaj s kooperanti doseči okrog sedem tisoč ton žičnikov.

Ukrepi za sanacijo proizvodnje temeljne organizacije Okrogli program so torej sprejeti, kako se izvajajo, oziroma kakšni so rezultati, pa bi moralo biti jasno že ob devetmesečnih poslovnih rezultatih, ki bodo kmalu znani.

Lilijana Kos

Odprema še vedno pod planom

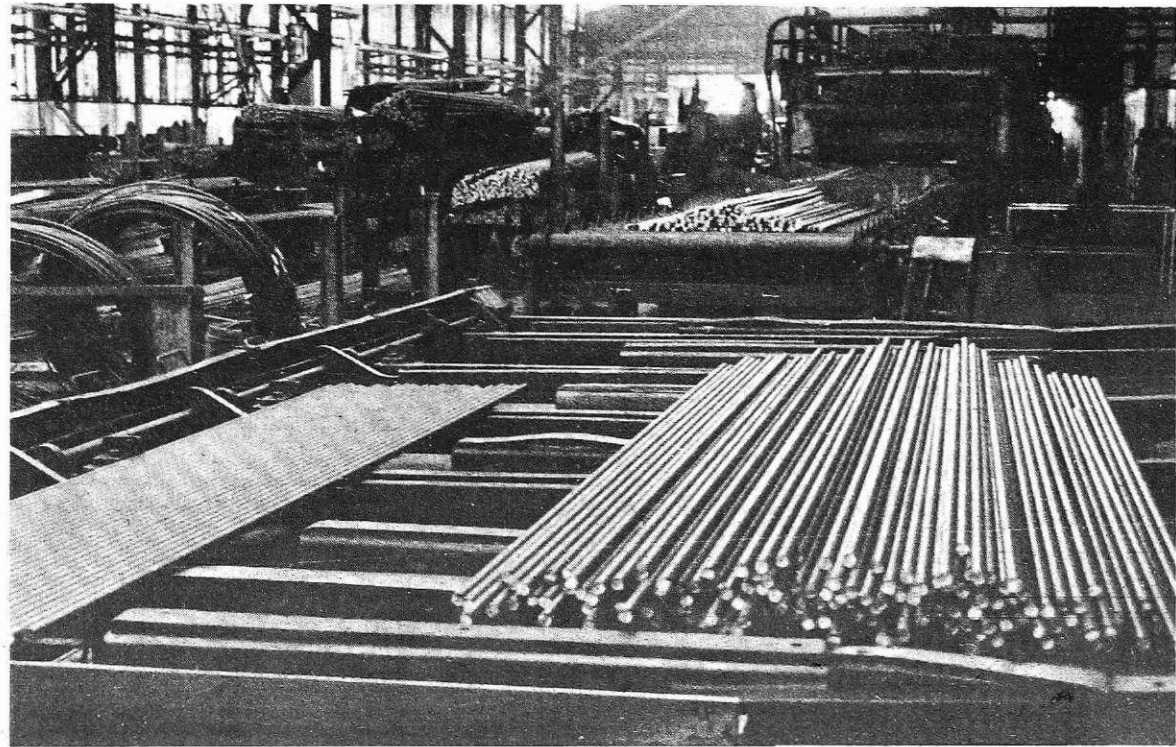
Do 28. septembra smo po podatkih statistične službe izdelali 95.844 ton skupne proizvodnje, kar je 101,5 odstotka znižanega operativnega programa. Plan proizvodnje izpolnjujejo: Plavž (106,8 %), Valjarna bluming - štel (108,2 %), Valjarna debele pločevine (109,8 %), Profilarna (107,3 %), Vratni podboji (116,9 %) in Valjarna žice in profilov (104,9 %).

Plavž presega družbeni plan in enak operativni program za 6,8 odstotka. Izdelali so 6.976 ton groblja.

V Jeklarne 1 so vili 20.478 ton jekla in dosegajo operativni program 96,6 odstotno.

V Jeklarne 2 so v osemindvajsetih dneh izdelali 152 sarž, kar je 10,982 ton.

Do sedaj smo prodali 22.815 ton končnih izdelkov in storitev. Družbeni plan dosegamo 79,9 odstotno, znižan operativni program pa 92,8 odstotno. Prodaja je uspešna v obratih: Profilarna (103,3 %), Vratni podboji (117,4 %) in Valjarna žice in profilov (226,1 %) — znižan operativni program).

Jeklovlek (foto: Irena Kučina)

Predlog možnih delegatov za samoupravne organe Železarne Jesenice za obdobje 1987—1989

ODBOR ZA GOSPODARSTVO

- Božo Ahec, DSSS — kadrovski sektor,
- Franc Andolšek, Ploščati program — Valjarna debele pločevine,
- Daniel Azman, Komerciala — marketing,
- Ivan Dakscofler, Družbeni standard,
- Anton Dežman, DSSS — sektor za razvoj,
- Milan Gartner, Talilnice — Livarna,
- Slavko Justin, Okrogli program — Valj. žice in profilov,
- Oto Kelih, DSSS — sektor za ekon. organ. in informatiko,
- Silvo Kosančič, Talilnice — Jeklarna 1,
- Aleksander Mandelj, Ploščati program — Valj. blum.-štekel,
- Bogdan Marinkovski, Okrogli program — Žičarna,
- Dragan Samardžija, Družbeni standard,
- Boris Smolej, Komerciala — prodaja,
- Jože Starc, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Tibor Zavrl, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice.

ODBOR SAMOUPRAVNE DELAJSKE KONTROLE

- Milena Bohinc, DSSS — sektor za splošne zadeve,
- Metka Drol, Komerciala — faktorni oddelek,
- Ivo Govedič, DSSS — sektor tehnične kontrole,
- Pavel Kokalj, Tehnične dejavnosti — Vzdrževanje,
- Jože Krmelj, Ploščati program — Valj. deb. pločevine,
- Dragica Mohorč, Okrogli program — Žičarna,
- Ivan Molan, Ploščati program — Valj. bluming-štekel,
- Peter Novak, Ploščati program — HV Jesenice,
- Dušan Novkovič, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Marija Rebolj, Tehnične dejavnosti — Transport,
- Emin Ribič, Talilnice — Jeklarna 2,
- Janez Rozman, Talilnice — Jeklarna 1,
- Janez Rupar, Okrogli program — Jeklovlek,
- Bogomir Svetina, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice,
- Elizabeta Žnidaršič-Stefancioša, Družbeni standard.

ODBOR POSEBNE FINANČNE SLUŽBE

- Drago Finžgar, Okrogli program — Valj. žice in profilov,
- Vesna Janc, DSSS — finančno računovodski sektor,
- Cvetka Kilibarda, Družbeni standard,
- Milena Mencinger, Talilnice — Livarna,
- Mehmed Trako, Ploščati program — Valj. bluming-štekel,
- Slavica Trebusak, Tehnične dejavnosti — Vzdrževanje,
- Igor Vajs, Komerciala — prodaja.

SKUPNA DISCIPLINSKA KOMISIJA

- Jozo Bagudič, Ploščati program — Valj. bluming-štekel,
- Josip Bajz, Okrogli program — Elektrode,
- Vehbija Bešič, Tehnične dejavnosti — Vzdrževanje,
- Nuša Bundalo, Komerciala — nabava,
- Marija Brkič, Družbeni standard,
- Janez Černe, Okrogli program — Valj. žice in profilov,
- Metka Čirovič, Družbeni standard,
- Milan Čop, Komerciala — mat. gospodarjenje,
- Slavka Čop, Družbeni standard,
- Branko Debenjak, Tehnične dejavnosti — Remontne delavnice,
- Ivan Demšar, Ploščati program — HV Bela,

- Jovanka Despotovič, Družbeni standard,
- Stane Erjavec, DSSS — finančno računovodski sektor,
- Husein Fatkič, Komerciala — mat. gospodarjenje,
- Marija Galuf, Družbeni standard,
- Štefan Grab, Tehnične dejavnosti — Transport,
- Bojan Gregorčič, Komerciala — prodaja,
- Franc Gubanc, Komerciala — nabava,
- Ibrahim Hadžić, Okrogli program — Žičarna,
- Tahir Harbaš, Talilnice — Jeklarna 1,
- Mirko Hlebanja, Ploščati program — HV Jesenice,
- Franc Hočevlar, Ploščati program — HV Bela,
- Minka Hodžič, Družbeni standard,
- Radojka Hrvačanin, Družbeni standard,
- Martina Jeren, Ploščati program — Profilarna,
- Martina Jukič, Ploščati program — Vratni podboji,
- Rado Koljanin, Okrogli program — Elektrode,
- Maks Kopavnik, Talilnice — Jeklarna 1,
- Ivana Kotnik, Družbeni standard,
- Daniel Krajnik, Okrogli program — Jeklovlek,
- Alojz Krivic, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Milan Lavtižar, Talilnice — Livarna,
- Vito Lavtižar, Okrogli program — Žičarna,
- Janičije Ljušič, Talilnice — Jeklarna 1,
- Jožica Lukan, Okrogli program — Jeklovlek,
- Milana Magazin, Okrogli program — Žebeljarna,
- Ivan Malej, Ploščati program — Valj. debele pločevine,
- Tatjana Makše, DSSS — kadrovski sektor,
- Cvetka Martinčič, DSSS — center za samouprav. in informiranje,
- Slavko Mavčec, Ploščati program — Valj. debele pločevine,
- Anton Medja, DSSS — sektor za splošne zadeve,
- Mustafa Midžan, Talilnice — Jeklarna 2,
- Marija Molan, Komerciala — faktorni oddelek,
- Anton Noč, DSSS — sektor plan. procesa,
- Irena Novak, Ploščati program — Valj. blum.-štekel,
- Janez Novak, Komerciala — špedicija,
- Marjan Polanec, Talilnice — Jeklarna 1,
- Sašo Pernuš, DSSS — sektor za inženiring,
- Anton Pretnar, Tehnične dejavnosti — Vzdrževanje,
- Bojan Renier, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Jaka Rozman, DSSS — sektor za razvoj,
- Jože Rožič, Komerciala — prodaja,
- Dimitrij Simikič, Talilnice — Jeklarna 1,
- Daniilo Svetlin, DSSS — sekt. za ekon. organ. in informatiko,
- Ksenja Šest, Komerciala — marketing,
- Zvone Škrjanc, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Iztok Torkar, Družbeni standard,
- Drago Trkulja, Talilnice — Jeklarna 2,
- Drago Tubin, Talilnice — Plavž,
- Franc Urbanc, DSSS — sektor tehnične kontrole,
- Jože Urh, Okrogli program — Valj. žice in profilov,
- Alojz Varl, Tehnične dejavnosti — Remontne delavnice,
- Igor Žener, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE

- Alojz Beguš, Tehnične dejavnosti — Remontne delavnice,
- Pika Ferk, Komerciala — mat. gospodarjenje,
- Silvo Hriberšek, Talilnice — Jeklarna 2,
- Andjelka Hudovernik, Družbeni standard.

- Vinko Junež, Ploščati program — HV Jesenice,
- Miro Lasnik, Tehnične dejavnosti — Transport,
- Marjana Mali, Ploščati program — Valj. deb. pločevine,
- Polona Marjanovič, DSSS — sektor za ekon. organ. in informatiko,
- Stanislav Nemec, Talilnice — Jeklarna 1,
- Anton Papler, Okrogli program — Valj. žice in profilov,
- Ana Posušen, Družbeni standard,
- Branko Šifler, Komerciala — prodaja,
- Anton Šteblaj, DSSS — sektor za razvoj,
- Milan Šušteršič, DSSS — sektor tehnične kontrole,
- Janez Zaveljcina, Okrogli program — Elektrode.

ODBOR ZA SAMOUPRAVNE SPLOŠNE AKTE

- Roman Arh, Okrogli program — Žebeljarna,
- Tanja Avbar, Komerciala — marketing,
- Janez Avsenik, Ploščati program — Profilarna,
- Simona Ferjan, DSSS — sektor za splošne zadeve,
- Šaban Hodžič, Talilnice — Livarna,
- Gregor Hudrič, Ploščati program — Vratni podboji,
- Slavko Klinar, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Rudi Kozjek, Talilnice — Plavž,
- Vojka Legat, Okrogli program — Jeklovlek,
- Janko Mulej, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice,
- Zemira Pivač, Družbeni standard,
- Ivan Puc, DSSS — center za samoupr. in infor.,
- Sabina Stražišar, Komerciala — zunanja trgovina,
- Stevko Ščavničar, DSSS — sekt. za ekon. organ. in informatiko,
- Draga Turk, Družbeni standard.

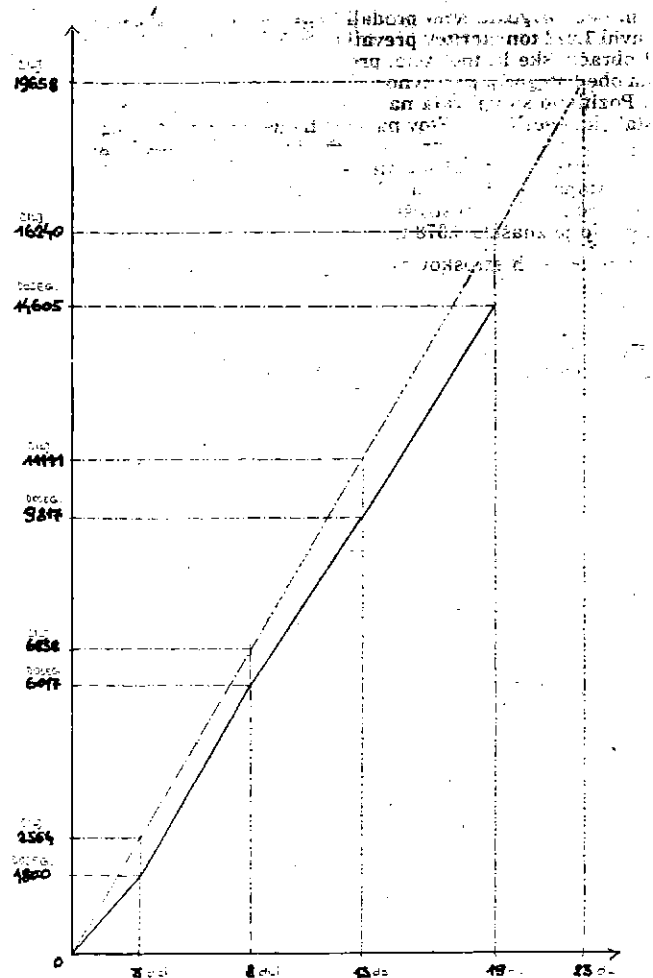
ODBOR ZA KADRE IN DRUŽBENI STANDARD

- Anton Avbar, Talilnice — Livarna,
- Simon Čebulj, Talilnice — Jeklarna 2,
- Stane Eržen, DSSS — sektor za inženiring,
- Marko Frece, Komerciala — mat. gospodarjenje,
- Sonja Jekovec, Družbeni standard,
- Jernej Mrak, Okrogli program — Žičarna,
- Damjana Muršec, DSSS — kadrovski sektor,
- Silva Prešeren, Družbeni standard,
- Bojan Rakajovič, Okrogli program — Valj. žice in profilov,
- Ravniki Jože, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice,
- Majda Rebernik, DSSS — sektor tehnične kontrole,
- Mirko Rebolj, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Branko Resman, Ploščati program — Valj. deb. pločevine,
- Božidar Šimic, Ploščati program — HV Bela,
- Janez Vilman, Komerciala — marketing.

ODBOR ZA STANOVANJSKA VPRAŠANJA

- Srečko Bremec, Družbeni standard,
- Lucija Kačarevič, Komerciala — prodaja,
- Leopold Kastelic, Tehnične dejavnosti — Vzdrževanje,
- Miran Kelc, Talilnice — Livarna,
- Ana Kočmar, Okrogli program — Žebeljarna,
- Ivica Komic, DSSS — sekt. za ekon. organ. in informatiko,
- Zdravko Kovačič, DSSS — sektor za splošne zadeve.

doseganje skupnega cilja poslovanja

UREDNIŠKI ODBOR »ŽELEZARJA«

- Julijana Krejič, Družbeni standard,
- Žarko Petrovič, Ploščati program — HV Bela,
- Edvard Pristov, Talilnice — Plavž,
- Nejra Rizvanović, DSSS — finančno računski sektor,
- Drago Sodja, Okrogli program — Elektrode,
- Franc Šumec, Ploščati program — Valj. bluming-štekel,
- Branko Šuvak, Komerciala — nabava,
- Albin Žuber, Tehnične dejavnosti — Transport.

PORAVNALNI SVET

- Predsednik**
Vera Smukavec, Komerciala — prodaja,
- Namestnik predsednika**
Jože Zidar, Ploščati program — Valj. debele pločevine,
- Namestnik predsednika**
Ignac Juran, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice,
- Metka Blenkuš, Talilnice — Livarna,
- Ljuba Božič, Družbeni standard,
- Vaso Hribar, Okrogli program — Žebeljarna,
- Peter Kejžar, Okrogli program — Žičarna,
- Hasan Kljunič, Talilnice — Plavž,
- Maksimilijan Leben, Tehnične dejavnosti — Energetika,
- Viko Močnik, Ploščati program — Valj. blum.-štekel,
- Marija Novak, Komerciala — zunanja trgovina,
- Slavko Pintarič, Komerciala — mat. gospodarjenje,
- Peter Simonetič, DSSS — sektor za inženiring,
- Franc Svetina, Tehnične dejavnosti — Strojne delavnice,
- Izidor Trojar, DSSS — sektor tehnične kontrole,
- Alojz Zagorc, Ploščati program — HV Jesenice,
- Franciška Žalec, Družbeni standard.

ODBOR ZA INFORMIRANJE

- Predlog IO KOOS ŽJ:**
- Anton Smolej, Okrogli program — Žičarna,
 - Žiga Prestor, DSSS — sekt. za ekon. organ. in informatiko,
- Predlog KS ZSMS:**
- Džinka Čatak, DSSS — center za samoupr. in informiranje,
 - Bogdan Rjavec, Tehnične dejavnosti — Energetika.
- Predlog ZK:**
- Vinko Rotar, Tehnične dejavnosti — Transport,
 - Anton Aubar, Talilnice — Livarna,
 - Sonja Černe, Komerciala — marketing,
 - Jana Jamar, DSSS — sektor za razvoj,
 - Alenka Kernc, Družbeni standard,
 - Milada Koblar, Ploščati program — HV Bela,
 - Ivan Lakota, Okrogli program — Elektrode,
 - Marko Resman, Talilnice — Jeklarna 2,
 - Lado Skube, Tehnične dejavnosti — Transport.

IO OO sindikata obrata Energetika obvešča vse sodelavce in upokojence, da organizira v petek, 9. oktobra, ob 10. uri na Poljanah pri DPM

piknik.

Vabljeni so tudi svojci. Če bo vreme slabo, se piknik prenese na sredo, 14. oktobra.

Prijave sprejemajo do ponedeljka, 5. oktobra, personalke: za PIV ☎ 20-54, za TE ☎ 32-57, za EE ☎ 20-57.

IO OOS Energetika

Stroški v avgustu

V mesecu avgustu smo prodali 24.190 ton izdelkov osnovne dejavnosti in opravili 1.412 ton storitev prevallanja. Dosežena prodajna cena je bila višja od obračunske lastne cene, proizvodni stroški pa nižji od načrtovanih, zato sta obe kategoriji pozitivno vplivali na rezultat poslovanja v mesecu avgustu. Pozitivno so vplivala na rezultat poslovanja tudi ostala odstopanja, vse ostale kategorije stroškov pa so vplivale na rezultat negativno. Te kategorije so: revalorizacija stroškov amortizacije in poraba zalog R-3 in R-6, materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka, vkalkulirani del dohodka, odstopanje cen v porabi R-3 in lastni porabi, razlika med domačo in izvozno ceno ter posebni stroški izvoza. Vsota vseh naštetih kategorij je bila negativna in je znašala 3.378 mio din.

Poleg omenjenih stroškov pa morajo temeljne organizacije pokriti še obveznosti do splošne in skupne porabe, ki v cenah izdelkov niso vkalkulirane, pogodbenne in ostale zakonske obveznosti ter razliko med vkalkuliranimi in izplačanimi osebnimi dohodki.

Zaloga nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov so se v primerjavi s stanjem na začetku meseca avgusta povečale za 937 ton.

Proizvodne temeljne organizacije in TOZD Tehnične dejavnosti so v mesecu avgustu dosegle za 154 mio din nižje stroške od načrtovanih. To vrednost sestavljajo: stroški obračunske lastne cene, ki so bili nižji od načrtovanih za 160 mio din, materialni stroški za ustvarjanje skupnega prihodka, ki so bili nižji za 0,6 mio din, vkalkulirani del dohodka pa višji za 6,6 mio din.

Temeljne organizacije so skladno z gibanjem zalog R-6 prenesle v poslovni rezultat znižanje stroškov obračunske lastne cene glede na načrtovane stroške v višini 398 mio din, tako da je celotno znižanje znašalo 392 mio din.

Stroški obračunske lastne cene so bili torej nižji za 160 mio din, od tega so bili stroški vložka nižji za 128 mio din, stroški predelave pa nižji za 32 mio din.

V stroške vložka so vključeni višji oziroma nižji stroški od načrtovanih za dosežene izplete, dobropise za odpadke, večjo oziroma manjšo porabo vložnega materiala, boljši oziroma slabši asortiment vložka ter proizvodnje, stroški internih reklamacij, stroški nedokončane proizvodnje ter stroški, ki nastanejo zaradi razlike med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka.

V stroške predelave so vključeni stroški, ki so fiksnega značaja (amortizacija, investicijsko vzdrževanje) in so odvisni od dosežene načrtovane proizvodnje, stroški porabljene energije ter porabljenega materiala v okviru tekočega vzdrževanja.

Znižanje stroškov obračunske lastne cene sta v avgustu dosegli temeljni organizaciji Ploščati program in Okrogli program, zvišanje teh stroškov pa sta imeli temeljni organizaciji Talilnice in Tehnične dejavnosti. Na ravni delavne organizacije smo zaradi slabše doseženega izpleta dosegli za 588 mio din višje stroške vložka. Zvišanje teh stroškov sta imeli TOZD Ploščati program v vrednosti 550 mio din in TOZD Okrogli program v vrednosti 55 mio din. TOZD Ploščati program je imel zvišanje zaradi nižje doseženih izpletov na bluminu in štetku ter v HV Bela. V TOZD Okrogli program so slabše izplete dosegli v obratih Valjarna žice in profilov, Žičarna, Jeklovlek in Želblarna. Le TOZD Talilnice je dosegla znižanje teh stroškov v vrednosti 17 mio din. Boljši izpleti od načrtovanega so dosegli v obratu Livarna.

Višje doseženi dobropisi za odpadke od načrtovanih so stroške vložka znižali za 26 mio din. Znižanje teh stroškov so imeli v TOZD Talilnice in Okrogli program, zvišanje pa v TOZD Ploščati program.

Manjša poraba vložka, spremenjen asortiment vložka ter kvalitetnejši asortiment dosežene proizvodnje od načrtovane so vplivali na znižanje stroškov vložka v skupni vrednosti 496 mio din. V TOZD Talilnice so dosegli za 188 mio din znižanja. V

obratu Plavž so stroške znižali za 43 mio din zaradi manjše porabe koksa in rude. V obratu Jeklarna so imeli zlasti zaradi spremembe asortimenta vložka v SM jeklarni in Jeklarni 2, manjšo porabo kovinskih dodatkov v Jeklarni 2 ter višje vrednosti proizvodnje od načrtovane v elektro jeklarni, znižanje stroškov v vrednosti 149 mio din. Obrat Livarna je imel za 4 mio din višje stroške. V TOZD Okrogli program so dosegli znižanje stroškov v vrednosti 308 mio din zaradi nižje cene gredic iz kontiliva.

Razlika med nabavno vrednostjo tujega vložka ter plansko ceno domačega vložka je stroške vložka znižala za 257 mio din. TOZD Ploščati program je imela za 195 mio din nižje stroške. V okviru temeljne organizacije so znižanje dosegli obrati: Valjarna debele pločevine (2 mio din), HV Bela (1 mio din), HV Jesenice (148 mio din) in Profilarna (44 mio din). TOZD Okrogli program je dosegla za 62 mio din nižje stroške zaradi nižjih cen nabavljenih žice v obratih Žičarna in Želblarna. Stroški, nastali zaradi dodatne predelave tujega vložka, oziroma zaradi izpada proizvodnje pri uporabi tujega vložka, so znašali 30 mio din.

Spremembe v zalogah nedokončane proizvodnje in ostalo so stroške vložka zvišale za 63 mio din, in sicer v TOZD Ploščati program, TOZD Okrogli program pa je te stroške znižala.

Stroški predelave so bili nižji od načrtovanih za 32 mio din. Znižanje teh stroškov so dosegli v TOZD Ploščati program zaradi manjše porabe, vse ostale temeljne organizacije pa so zvišale vse stroške predelave zaradi manjše proizvodnje od načrtovane.

Zvišanje — znižanje načrtovanih stroškov za avgust 1987 v 000 din

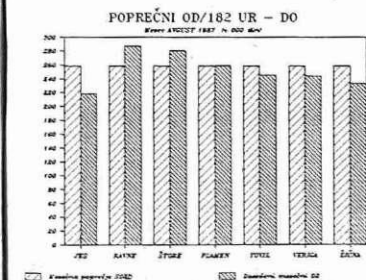
TOZD	Odstopanje od obrač. LC glede na gibanje zalog R-6	Materialni stroški za ustvarjanje SP	Vkalkulirani del dohodka	Skupaj
Talilnice	+ 2.830	- 2.989	- 2.627	- 2.786
Ploščati program	- 32.226	+ 775	+ 14.605	- 16.846
Okrogli program	- 452.865	+ 3.488	- 33	- 449.410
Tehnične dejavnosti	+ 84.442	- 1.982	- 5.338	+ 77.142
Skupaj	- 397.819	- 688	+ 6.607	- 391.900

Opomba: zvišanje stroškov (+)
znižanje stroškov (-)

Poslovanje Slovenskih železarn v avgustu

Proizvodnja

Pri proizvodnji surovega železa se že pozna priprava na ukinitve še drugega plavža na Jesenicah. Novih surovin za plavž nič več ne nabavljajo. Ko bodo porabili vse zaloge, načrtujejo ukinitve peči.

V avgustu smo tako izdelali 9.632 ton groblja, kar je 13 % manj od načrtovane količine.

Zaradi težav na Ravnah, kjer je obratovala le ena peč (omejitev valjarne v prevzemu ingotov), načrt proizvodnje jekla v SOZD ni bil dosežen.

Pri 59.511 tonah za mesečnim načrtom zaostajamo za 13 %, za kumulativnim pa pri 527.908 tonah za 9 % (kar gre predvsem pripisovati Železarni Store).

Tudi proizvodnja končnih izdelkov je bila v mesecu avgustu za 9 % nižja od načrtovane (nekoliko to opravičuje še vedno dopustniško obarvan mesec), v osmih mesecih pa za načrtom zaostajamo za 4 %. Lanskoletni obseg v obdobju osmih mesecev dosegamo 95 %.

Prodaja

Zunanja realizacija

Zunanja vrednostna realizacija v prvih osmih mesecih je 294 mia din in ne dosega načrtovanega obsega, kar ni posledica samo prenižkih cen, saj tudi načrtovane količine ne dose-

gamo. Razlika v preseganju lanskoletnega obsega osmih mesecev med železarnami (66 % povečanje) in predelovalkami (83 %) je zopet narasla.

Izvoz

Po dobrih izvoznih uspehih v tem letu je avgust rezultat bistveno poslabšal. V avgustu smo namreč izvozili le 9.156 ton izdelkov, kar je za 27 % manj od načrtovanega. Vrednostno je to za 28 % manj. Glede na isto obdobje lani smo letos izvozili za 14 % več, kar vrednostno predstavlja 110 % lanskoletnega obsega.

Boljšo smo izpolnjevali obveznosti na klirinska tržišča.

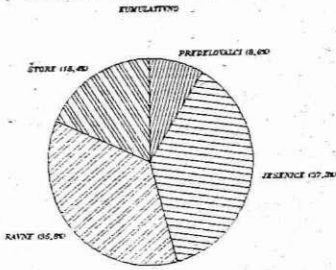
V skupni količini največji delež izvoza odpade na Jesenice (43 %), vrednostno pa je ta delež le 37 %.

Tudi pri Štoreh je podobna slika (količinsko 36 %, vrednostno pa le 18 % skupnega izvoza).

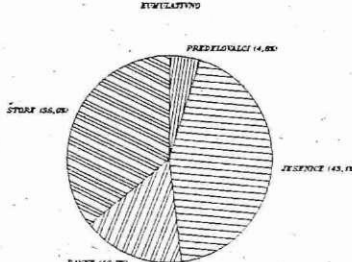
Uvoz

Pri skupnem uvozu še vedno zaostajamo za željenim obsegom. Vzrok je zaostajanje predvsem neuvožene opreme, ki za načrti v avgustu zaostaja za 6 %, v osmih mesecih pa za 56 %.

STRUKTURA VREDNOSTNEGA IZVOZA SZ

STRUKTURA KOLIČINSKEGA IZVOZA SZ

Pokrivanje uvoza z izvozom v avgustu je 65 %, v prvih osmih mesecih pa 114 %.

Kadri in osebni dohodki

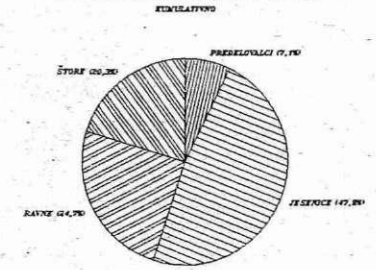
V mesecu avgustu je bilo v SOZD zaposlenih 19.407 delavcev, od tega 16.664 v železarnah, 2.615 v predelovalnih DO in 128 v storitvenih DO in DSS SZ.

Poprečni OD za 182 ur je znašal 221.133 din, kar je za 103,6 % več kot v istem obdobju lani in 66 % več, kot je znašalo lanskoletno poprečje.

Glede na mesec julij je v tem mesecu poprečje višje za 2,7 %.

Rast osebnih dohodkov je od po-

STRUKTURA VREDNOSTNEGA UVOZA PO DO

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 5. DO 11. OKTOBRA

- 5. oktobra, Franc VIČAR, TOZD Okrogli program, Žirovnica, Rodine 51, ☎ 80-686.
- 6. oktobra, Ivan VOH, splošni sektor, Jesenice, Tavčarjeva 8, ☎ 83-226.
- 7. oktobra, Albina TUŠAR, delovna skupnost skupnih služb, Blejska Dobrava 16 b, ☎ 84-403.
- 8. oktobra, Emil AŽMAN, sektor inženiring, Breg 129, ☎ 80-243.
- 9. oktobra, Božidar BARTELJ, poslovodni odbor, Zabreznica 44 b, ☎ 80-726.
- 10. oktobra, Janez BEGEŠ, Elektrode, Lesce, Na trati 59, ☎ 74-766.
- 11. oktobra, Janez BIČEK, TOZD Talilnice, Jesenice, Udarina 9, ☎ 83-193.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovodnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 5. 10.	Franci Zupančič	Alojz Lebar
Torek — 6. 10.	Franc Nečimer	Franc Bassanese
Sreda — 7. 10.	Igor Logar	Klavdij Mlekuž
Četrtek — 8. 10.	Zvonko Medja	Rado Legat
Petek — 9. 10.	Milan Ravnik	Dušan Šmid
Sobota — 10. 10.	Sašo Dolžan	Aleš Soklič
Nedelja — 11. 10.	Zdenko Cund	Stane Mencinger

Služba obratne ambulante

Od 5. do 10. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante: DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.

POPOLDNE: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

Dispanzer za borce: dr. Ivica Vreš od 13.30 do 14.30.

V soboto, 10. oktobra, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.

ZOBNE AMBULANTE:

DOPOLDNE: II. zobna ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej in III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.

Za borce: od 7. do 8. ure.

POPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.

V soboto, 10. oktobra, samo dopoldne: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.

V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.

Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

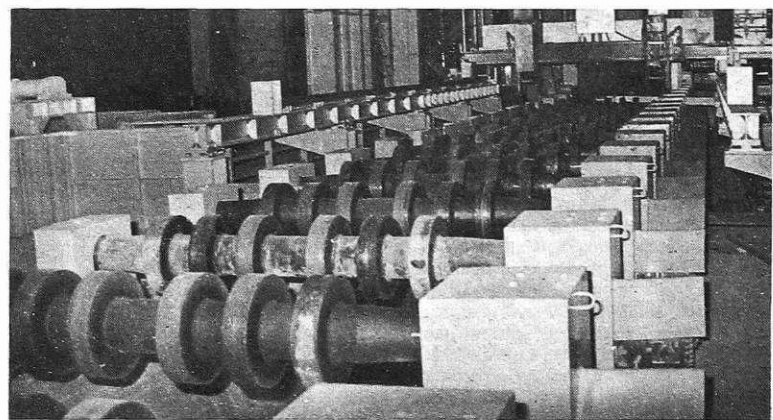
Dežurni v Vatrostalni

3. in 4. oktobra, Urša OBLAK, Dovje 78, ☎ doma 83-187, ☎ v službi 83-281.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Produktivnost

Slika je nekoliko boljša kot v mesecu juliju. Kazalec — blagovna proizvodnja na zaposlenega je še vedno nižji od načrtovane višine, zunanja realizacija pa je ta mesec za 10 % presežena. Pri obeh kazalcih je pod načrtovano višino edino Železarna Jesenice.

Linija kontiliva v Jeklarni 2 (foto: Silvo Kokalj)

Na podlagi 89. člena statuta delovne organizacije Železarne Jesenice objavlja razpisna komisija

JAVNI RAZPIS

prostih del in nalog vodja centra za samoupravljanje in informiranje

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev za vodja centra za samoupravljanje in informiranje, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka šola družboslovne usmeritve,
- pet let delovnih izkušenj na področju samoupravljanja, novinarstva in informiranja.

Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprtih ovojnica z oznako »za razpisno komisijo za vodja centra za samoupravljanje in informiranje«, v osmih dneh po objavi na naslov: Kadroviski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

Na Senožetih neprestano bde gasilci in reševalci

V petek in soboto, 25. in 26. septembra, so člani poklicne gasilske in reševalne službe praznovali 50-letnico svojega obstoja in uspešnega dela, hkrati pa so slavili tudi 105. obletnico industrijskega gasilskega društva Železarnice Jesenice.

Z vodnim topom nad požar v Centru II na Jesenicah

V petek je bila slavnostna seja, ki jo je odprl poveljnik Sandi Kotnik, slavnostni govor pa je imel predsednik IGD Tone Varl. Orisal je celotno pot društva, posebej pa je omenil velike požare, zaradi katerih so ustanovili požarno obrambo, ter modernizacijo in vedno boljšo organiziranost društva.

Poklicna gasilska in reševalna služba sedaj opravlja izredno pomembno nalogo pri obrambi pred ognjem ne samo v Železarni temveč v vsej jeseniški občini. Razen tega opravlja pomembno strokovno delo na področju preventive in izobraževanja gasilcev ter civilne zaščite. Služba je sposobna takoj in kadarkoli posredovati pri požarih in drugih nesrečah.

Boris Bregant, predsednik PO Železarnice, je v čestitki poudaril, da so gasilci in reševalci s svojim delom pri uspešnem varovanju imovine omogočili uspešno delo in napredek tega velikega železarskega kolektiva. Prebivalci občine lahko zvečer v miru legajo k počitku, saj vedo, da na Senožetih noč in dan bde nad ognjem in drugimi nevarnostmi dobro izurjeni gasilci in reševalci, ki so s svojimi modernimi napravami pripravljeni in sposobni takoj posredovati in nuditi vsakršno pomoč. V spomin in znak priznanja za izredno uspešno ter humano delo je enoti izročil grafiko Božidarja Jakca.

K jubileju so čestitali tudi Anton Arh, predsednik občinske gasilske zveze, Vitomir Rems v imenu sveta za požarno varnost pri SOZD Slovenske železarnice, Karel Tramte v imenu Gasilske zveze Slovenije ter predstavniki poklicnih gasilskih služb in enot iz Kranja, Maribora, Celja, z Raven, iz Novega mesta in od drugod. Številnim gasilcem, reševalcem in vsem, s katerimi so pri tem delu uspešno sodelovali, so podelili odličja in priznanja. Po uradnem delu je sledil sprejem, na katerem so se udeleženci pogovorili o marsičem koristnem za uspešno delo v prihodnje.

Branko Blenkuš

Novice iz sindikalnih organizacij

VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Na deveti redni seji so se člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata Valjarne debele pločevine sestali 8. septembra.

Seznani so se z ukrepi delavskega sveta TOZD Ploščati program, s katerimi naj bi izboljšali proizvodnjo v svojem obratu. Člani so jih podprli, saj bodo le z doslednim uresničevanjem teh ukrepov do konca leta pokrili izgubo. Seznani so se tudi z organizacijskimi spremembami v svojem obratu in pohvalili aktivnost mladinske organizacije v Železarni.

Končali so z evidentiranjem kandidatov za delegate v samoupravnih organih Železarnice in za člane delegacij za skupščine SIS, evidentiranje kandidatov za najodgovornejše funkcije v občini, republiki in federaciji pa še ni steklo, ker še nimajo nobenih navodil o načinu izbire možnih kandidatov.

Pohvalili so referenta za šport za njegovo vestno delo, za permanentne hokejske karte pa bodo prispevali po 3.000 din. Dogovorili so se tudi o nadaljnjem varčevanju za izlet in o pomoči pri nakupu ozimnice.

HLADNA VALJARNA JESENICE

Na trinajsti redni seji so 9. septembra člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata Hladne valjarne Jesenice ocenili svoje delo v prvem polletju in evidentiranje kandidatov za delegate v samoupravnih organih. Menili so, da bo potrebno razmisliti tudi o evidentiranju posameznikov za opravljanje funkcij v sindikalni organizaciji.

Dodelili so tudi denarne pomoči in se odločili, da namesto piknika organizirajo ogled kulturne prireditve v Ljubljani.

ELEKTRODE

Tudi člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata obrata Elektrode so na četrti seji v sredo,

19. avgusta, obravnavali poslovno poročilo za prvo polletje. Obrat Elektrode je družbeni plan skupne proizvodnje preselel za 5,2 %, plan blagovne proizvodnje pa za 5,1 %. V primerjavi s lanskim prvim polletjem je bila skupna proizvodnja višja za 0,7 %, blagovna pa za 0,6 %. Skrbijo pa jih dodatni materiali in menijo, da služba za marketing ni naredila vsega, kar bi morala. Oddelek aglomeriranih praškov že dva meseca ne obratuje, ker praška ne morejo prodati.

Evidentirali so kandidate za samoupravne organe Železarnice in skupščine SIS.

Tudi ta osnovna organizacija bo za permanentne hokejske vstopnice prispevala po 3.000 din, v začetku oktobra pa organizirala izlet.

OSTRUŽKI

Bolj učinkovito varjenje

Britanski proizvajalec Murex Welding Products je razvil novo žico z jedrom, ki omogoča veliko bolj učinkovito polavtomatsko varjenje kot je varjenje z elektrodami v obliki paličice ali s polno žico. Corofil R56 rutil žica je projektirana tako, da vari nizkoogljikova jekla in srednje trdna jekla do 600 N na kvadr. mm.

Poleg tega, da omogoča do trikrat večje hitrosti deponiranja kot varjenje z običajnimi elektrodami in boljše prodiranje kot polna žica, se lahko nova žica uporabi kot bolj učinkovita za navpično (viseče) in vodoravno varjenje ali za varjenje od spodaj.

Novo žico so odobrili Lloydov register, ABS in Det Norske Veritas, in sicer kot Grade 3 za uporabo v ožračju, bogatem z argonom, ali ožračju CO₂ kot zaščitnega plina.

Proizvajalec pravi, da ima nova žica še druge prednosti: gladek regularni var, ki zelo redko poka, in odlične lastnosti osvobajanja od žilindre. Uporablja se za varjenje naprav na vodi, mostov, ladij, žerjavov, vozil, različnih naprav, rudarske opreme in za varjenje v industriji.

Pregled sestankov SDS

(iz »Programa samoupravnih aktivnosti za avgust« — nadaljevanje)

Iz OBRATA TRANSPORT smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, promet + vleka 1, 2, 3 in 4, avtomobilski prevozi, tehtalci, lokomotivna delavnica, vozovna delavnica, delavnica motornih vozil, elektromehanična delavnica in vzdrževanje proge. SDS promet + vleka 3 na sestanku 13. avgusta pripominja, da bi bila izguba v prvem polletju manjša, če bi se izvajali ukrepi, ki so zapisani v naših samoupravnih aktih. Pod točko razno pa strojno in prometno osebje, ki dela v Jeklarni 2, vprašuje, kdaj bodo končno dobili kakršnokoli telefonsko zvezo z matičnim obratom (kajti kam naj se obrnejo, če pride do izrednega dogodka?). Opozarjajo tudi, da se bliža zima in da nimajo niti najnujnejšega bivalnega prostora. SDS avtomobilski prevozi opozarja, da je na cesti na Beli potrebno zakrpati luknje v asfaltu. Zanima jih, zakaj se ne uredi dovoz v HVŽ (skladišče polizdelkov) in zakaj se še ni uredil problem z vodo za umivanje v garaži (s tem problemom se srečujejo že približno dve leti). Poskrbeti pa bo treba, da se bo garažo počistilo vsaj enkrat tedensko tudi v primeru, če bo snazilka odsotna in če ne bo mogoče dobiti zamenjave.

TOZD Družbeni standard

Iz TOZD DRUŽBENI STANDARD smo prejeli zapisnike SDS vodstva TOZD, restavracija Železarnice, delilnice in kuhinje ter samski domovi. SDS restavracija Železarnice ima v zvezi s polletnim poslovanjem poročilo pripombo, da so v gradivih opredeljeni tudi ukrepi, ki bi morali zagotoviti končno poslovanje Železarnice brez izgub, če ne celo z ostankom dohodka. Morali bi izboljšati poslovanje in kvaliteto dela. Ker so tudi glede njihove temeljne organizacije različne pripombe: slaba kvaliteta hrane, počasna postrežba, neprijaznost delavk, bi radi od teh kritikov konkretne nasvete, kaj in kako naj bi delali. Tako bi lažje popravili svoje napake. Pod točko razno so se pogovarjali o problemih v restavraciji (higiena, večni manjki v točilnicah, kajenje na delovnih mestih, kvaliteta dela). Pregled izvajanja sklepov s prejšnjega sestanka so preložili na prihodnji sestanek. SDS delilnice in kuhinje je v zvezi s poslovanjem sprejela naslednja stališča: »V razpravi je bilo poudarjeno, da se moramo zavzemati za čimboljšo kvaliteto toplenga in hladnega obroka. Kvaliteta dela v delilnicah se mora izboljšati; tudi disciplina na delovnem mestu. Od vsega tega je odvisno naše poslovanje in dobro počutje gostov, ki jim storitev nudimo. Kuhinja mora gledati, da bo obrok kvalitetno skuhan in porcioniran. Držati se je treba normativov. Vse reklamacije je treba iz delilnic v kuhinjo posredovati do osme ure zjutraj. Glede naročanja in odpisov smo obširno obravnavali sklepe delavskega sveta z dne 20. aprila 1987. Svoje mnenje bomo v pisni obliki posredovali odboru za gospodarstvo TOZD Družbeni standard.« Odločili so se za sindikalni izlet na Češko. Člani SDS samski domovi so se dogovorili, da bodo še bolj dosledno izkoristili delovni čas. Seznanjeni so bili tudi, da bo prišlo do pre-razporejanja delavcev, ker se predvideva postopno zapiranje samskih domov na Koroški Beli.

TOZD Komerciala

Iz TOZD KOMERCIALA smo prejeli zapisnike SDS nabava-zunanja trgovina, špedicija, domača prodaja-marketing in

centralno skladišče. SDS nabava-zunanja trgovina urgira za čimprejšnje dokončanje popravila strehe in odvoz odpadnega materiala. Pritožujejo se tudi (21. avgusta), da imajo kopirni stroj v okviri že več tednov, ker nimajo rezervnih delov. Zato predlagajo (lažje servisiranje, enotna nabava rezervnih delov), naj bi se v Železarni kupovali enaki stroji. Zaradi specifične narave svojega dela ponovno predlagajo uvedbo premakljivega delovnega časa. SDS špedicija opozarja, da se prevozi naročajo še vedno brez vednosti špedicije. O plačilu prevozov se ne bi smele dogovarjati osebe, ki za to niso pristojne in poudarjajo, da s strani špedicije ni podpisana pogodba brez vednosti direktorja Komerciala, ki je tudi podpisnik pogodbe. Zanima jih tudi, zakaj so določeni izdelki v kantini dražji kot v trgovini, čeprav naj bi bila hrana v kantini regresirana. Kot primer navajajo ceno jogurta, ki je bila 20. avgusta v kantini 160 din, v trgovini pa le 148 din. SDS domača prodaja in marketing je v zvezi z razpisom referendum za sprejem sporazuma o združitvi v poslovno skupnost za izgradnjo infrastrukture in ostalih spremljajočih objektov na platojih ob karavanskem predoru ter ob trasi avtoceste od predora do Kranja zahtevala, da je pred referendumom (ki naj se izvede hkrati z volitvami dne 30. septembra) potrebno podrobneje informirati vse delavce (SDS, pisna informacija, objava v Železarni) in da se morajo v razpravo vključiti tudi DPO (sindikati, mladina, ZK).

Delovna skupnost skupnih služb

Iz finančno-računovodskega sektorja smo prejeli zapisnike SDS glavna knjiga-osnovna sredstva-analize, računovodstvo osebnega dohodka, računovodstvo prihodka in dohodka ter finance. Na sestanku SDS finance so finančni delavci »izrazili zaskrbljenost glede finančnega stanja Železarnice, zlasti, ker se zaostrujejo pogoji gospodarjenja po vsej državi«. Ostale SDS niso imele nikakršnih pripomb oziroma lastnih stališč.

Iz bivše delovne skupnosti KSI smo prejeli zapisnike SDS kadrovskega sektorja, oddelek za zdravstveno in socialno varstvo, sekretariat, splošna administracija — čistilke, CPSI in PGRS. SDS kadrovskega sektorja na sestanku 7. avgusta še vedno ugotavlja, da niso dobili odgovorov na vprašanje o slabi kvaliteti malice in na delegatsko vprašanje o širitvi voznega parka v Železarni Jesenice. V zvezi s pripombami, ki so jih imeli glede ukinitve PDC, je bilo prisotnim pojasnjeno, da je bila narejena analiza koriščenja in da se bo o tem vprašanju dokončno odločil delavski svet. V zvezi s poslovanjem v prvem polletju SDS pripominja, da imajo v naši DO vso prednost dela z napravami, ne pa z ljudmi in da je to vzrok slabim rezultatom. Zanima jo tudi, zakaj se je poslovno poročilo obravnavalo prej na delavskem svetu kot na samoupravnih delovnih skupinah in če je plan za leto 1987 postavljen realno ali nerealno. Pod razno je bilo postavljeno vprašanje glede izplačila otežkočenih dodatkov v Jeklarni 2 v primerjavi z Jeklarno 1, in sicer: kakšna je vsota izplačanega denarja, kakšen je % izplačila glede na osnovo in kakšna so najvišja oziroma najnižja izplačila. SDS oddelek za zdravstveno in socialno varstvo je podprla ukrepe, ki jih je sprejel delavski svet na 17. seji. Meni pa, »da bi morali odgovorni delavci pripraviti tudi predlog ukrepov, ki bodo v čim krajšem času dali maksimalne učinke«. SDS sekretariat vprašuje, kaj bo s pravnim oddelkom, ker je normativ še vedno pet delavcev. Vprašanja posebej ne utemeljuje. SDS splošna administracija — čistilke izraža zaskrbljenost zaradi slabih rezultatov, obenem pa meni, da so v Železarni še notranje rezerve, ki lahko vplivajo na izboljšanje rezultata v drugem polletju. SDS PGRS se pritožuje, da še ni prejela odgovora na vprašanje s prejšnjega sestanka. Pripombe so imeli tudi na enega od kandidatov za delavski svet delovne skupnosti, »ker ni simpatično

razpoložen do poklicnih gasilcev — glede benefikacije«. SDS CSI na sestanku 14. avgusta ugotavlja, da odgovorov na postavljena vprašanja s prejšnjih sestankov še vedno ni prejela. Obenem tudi ugotavlja, da se sklepi delavskega sveta Železarnice o povratnem informiranju, z dne 14. februarja 1984, ne uresničujejo. Ostra stališča je zavzela tudi do poslovanja v prvem polletju. Takole pravijo: »Predlagamo, da delavski svet zavrne oceno odgovornosti strokovnih in vodstvenih delavcev ŽJ ob obravnavi rezultatov za prvo polletje 1987, ki je bila pripravljena za delavski svet Železarnice, ker je nesprejemljivo, da niti po dveh mesecih od junijskih ukrepov (delavski svet Železarnice je bil dne 3. junija 1987) poslovodni odbor ni pripravil konkretno izdelanih ukrepov, kar je njegova strokovna naloga (treba je ločiti poslovno oziroma poslovodno in samoupravno funkcijo, poslovne naloge naj opravljajo poslovodni organi, samoupravni pa samoupravne). Na delavskem svetu Železarnice 31. julija 1987 so se ponovno pojavljale le splošne usmeritve, ki naj bi jih drugi konkretizirali v mesecu dni. Morali pa bi biti dani konkretni predlogi o nosilnih nalog na posameznih področjih, z roki za izvedbo in opredeljitvijo odgovornosti, kakršnega je pripravil za delavski svet Železarnice v maju 1984. Poslovodni odbor bi bilo potrebno oceniti z negativno oceno, saj so rezultati negativni, negativen trend pa kažejo tudi kazalci uspešnosti. Poslovodni odbor naj kot ukrep določi tudi kontrolo o izvajanju ukrepov (najmanj mesečno). Polmesečno ali mesečno naj delavce obvešča, za koliko se izguba v Železarni manjša ali večja. Vzroke izgube je potrebno finančno ovrednotiti in glede na to, koliko bi kakšen ukrep doprinesel k izboljšanju stanja, določiti prioriteto izvajanja ukrepov, podobno kot je bilo napravljeno v analizi Zavoda za organizacijo poslovanja. Zanima nas tudi, koliko se je naredilo pri uresničevanju ciljev te analize, ki je bila narejena z namenom, da se izboljšajo rezultati poslovanja in če kdo to sploh spremlja? Predlagamo, da oceno odgovornosti poslovodnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili pripravijo osnovne organizacije sindikata v TOZD in delovni skupnosti. To naj postane stalna praksa. Za ocenjevanje naj se izdela enotna metodologija (podobno kot imajo to urejeno na Ravnah). Ugotavljamo, da prekategorizacija ni pozitivno vplivala na izpolnjevanje planov, čeprav je bil eden od njenih ciljev motivirati delavce za boljše delo. Ukrep, ki zahteva izboljšanje delovne in tehnološke discipline, v bistvu kaže na neizvajanje pravilnika o disciplinski in odškodninski odgovornosti. Pod točko »Sindikalna problematika« so bila izpostavljena naslednja vprašanja: »Kaj je z denarjem, namenjenim za 8. marec, ki smo ga odstopili Bolnici Jesenice za medicinske aparature? Kaj je s primerom predsednika sindikata KSI?« Postavljeno je bilo tudi naslednje delegatsko vprašanje: »Ugotavljamo tudi, da prihaja do zapiranja virov informacij. Sodelavci na Železarni ugotavljajo, da ne pridejo do podatkov, ki so pomembni tudi za širši krog zaposlenih v Železarni (primer obratovodja Jeklarnice 2 ni hotel dati izjave o nedavnem dogodku v Jeklarni 2, o katerem smo sicer lahko brali v Delu, češ da jo lahko da samo direktor sektorja za inženiring; razgovor na OTK (že pred letom) je bil prepovedan s strani bivšega vodja OTK itd.). Sindikalna poverjenica naj to vprašanje sproži na IO OO sindikata.« SDS je protestirala tudi zaradi zavlačevanja z razpisom za vodjo CSI. Takole pravijo: »SDS sprašuje, zakaj kadrovskega sektorja zavlačuje z razpisom za vodjo CSI, saj je bilo že kmalu po novem letu znano, da Komanova odhaja. Prizadevati si je potrebno, da za vodjo CSI dobimo pravega, za delo na področju samoupravljanja in informiranja strokovno usposobljenega kandidata. Zavlačevanje je še toliko manj razumljivo, ker je bilo že v preteklosti zaradi neustreznih kandidatov potrebno razpis ponavljati.« (se nadaljuje)

CSI — Božidar Lakota

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Mladinski festival

Po izredno uspelem kongresu v Krškem in prvem festivalu lansko leto v Novi Gorici letošnji v Celju od 25. do 27. septembra ni izpolnil pričakovanj. Izjema so bili nastopi glasbenih skupin: Laibach, Miladojka Youneed, Videosex. Nekdo je vzdusje na festivalu dobro označil z mislijo: Na festivalu so bili mladinci za okroglo mize premladi, za žur pa prestari.

V tej številki objavljamo zapis z okroglih miz o svobodi obveščanja in neposrednih volitvah.

XII. kongres ZSMS je dal pobudo za široko javno razpravo o možnostih neposrednih volitev na višjih nivojih delegatskega-skupščinskega sistema. Republiška konferenca ZSMS več kot leto dni za uredništev tega kongresnega sklepa pa ni storila praktično ničesar, tako da jo je s pripravljenim gradivom prehitela RK SZDL. V delovni skupini, ki je to gradivo pripravila, so bili tudi M. Šetinc, C. Ribičič in M. Krivic, zato ne preseneča — kot kritično ugotavlja komentatorica DELA — da so mladi na okrogli mizi besedo prepustili kar njim.

Mile Šetinc je poudaril, da neposredne volitve same po sebi ne morejo demokratizirati političnega sistema. Tisk kot bistveni sestavni del javnega mnenja mora postati dejansko in ne samo formalno svoboden. Vprašljiva je apriorna avantgardna vloga zveze komunistov, neobstoja političnega pluralizma itd. Strinjal se je z oceno C. Ribičiča o delovanju delegatskega sistema, ki je — tako meni on — porazna. Na osnovi te ocene je nemogoče vztrajati pri sedanjih oblikah delegatskega sistema. V tem (ne v oceni) se z Ribičičem ne ujema.

Ciril Ribičič je nakazal zgodovino pobud za neposredne volitve in polemiziral z dvema izključujočima stališčema, ki pa sta sedaj v glavnem že preseženi. Prvo se je zavzemalo za neposredne volitve na vseh nivojih in diskvalificiralo kot zgodovinski anahronizem kakršnokoli obliko posrednih volitev, drugo pa je menilo, da so neposredne volitve v nasprotju s konceptom delegatskega sistema.

Matevž Krivic je zatrdil, da to, kar ustavne spremembe ponujajo kot uvajanje neposrednih volitev, sploh niso neposredne volitve, temveč nji-

hova farsa. Predlog neposrednih volitev v osnutku ustavnih sprememb bi v praksi pomenil še dodatno kompliciranje volilnih postopkov. C. Ribičiču je kot članu zvezne ustavne komisije postavil vprašanje, katera stališča so glede volilnih postopkov zastopali slovenski delegati. »Zakaj za svoja stališča niste zahtevali podpore javnosti?« Menil je tudi, da osnutek ustavnih sprememb tudi glede sprememb volilnega sistema ne ponuja alternativ, ki so se v javnosti že izoblikovale.

C. Ribičič je odgovoril, da je bilo nekaj premikov vendarle storjenih in da niso tako nebitni, kot zatrjuje Krivic. Strinjal pa se je z njim, da bi v zvezni ustavni komisiji za uveljavitev slovenskih predlogov lahko in morali doseči več. V nadaljnji javni razpravi o ustavnih spremembah bo morala slovenska javnost jasno povedati, s čim se strinja, k čemu pa v nobenem primeru ne namerava dati soglasja.

Zadnji zaplembi KATEDRE in MLADINE sta bili vzrok, da se tudi na festivalu spregovorilo o tako imenovani svobodi obveščanja. Mojmir Ocvirk, član predsedstva RK, zadovoljen za informiranje, je v uvodu zastavil vprašanje, kako in po kakšnih poteh teksti »zaidejo« iz redakcije revij, še preden so le te natisnjene. Odgovora na to vprašanje ni dobil, pač pa se je Marjan Šiftar (komite za informiranje) samokritično pridružil kritikam zakona o javnem obveščanju. V prvi vrsti gre za tiste njegove člene, ki sankcionirajo delikt mišljenja in jih sodna praksa sankcionira z obrazložitvijo, da gre za neresnične podatke in novice, ki povzročajo ali bi lahko povzročile hujše vznemirjanje javnosti. Sporne

so tudi kompetence izdajatelja pri imenovanju urednikov.

Nadaljnja razprava je pokazala tudi na monopol RTV in na poskuse oviranja drugačnih oziroma mladinskih radijskih in televizijskih postaj. Prorektor ljubljanske univerze Rastko Močnik je prisotne informiral o pobudi za neodvisen mladinski radio. Njegova avtonomnost bi izhajala tudi iz načina financiranja: državni davki. Pobudo je avditorij pozdravil s plaskanjem.

M. Krivic (»nesmrtni« mladinec), advokat MLADINE, pa nas je obvestil o izidu posebne 33. a številke MLADINE, ki bo vsebovala tudi sodne odločbe o zaplembi MLADINE in KATEDRE. Material za to številko je že pri javnem tožilstvu, tako da se ta ne bo pritoževal zaradi pomanjkanja časa, na ta način pa se bo uredništvo izognilo morebitni zaplembi natisnjene MLADINE in stroškom, ki so s to zaplembo povezani. Številko nameravajo natisniti le v 5.000 izvodih. Če ne bodo zaplenjeni, bodo natisnili celotno številko. Uredništvo bo tako s svoje strani legaliziralo cenzuro.

I.P.

Na Skuto

Moj ati se rad ukvarja s športom. Tudi jaz ga posnemam. Že vrsto let tekmuje za lovoriko »kaveljc«. Letos sem sklenil, da se mu bom pri eni od nalog — pohodu, pridružil tudi jaz.

Izbrali smo si Skuto, goro v Kamniških Alpah, na kateri še nismo bili. Tudi mami se je odločila, da naju bo spremljala.

Zgodaj zjutraj smo se odpeljali v Preddvor. Tam smo bili neprijetno presenečeni. Pripeljalo se je samo še nekaj kaveljcev in skupaj smo ugovarjali, da smo pohod za cel dan zamudili. Vseeno smo se odločili, da se povzpemo na vrh.

Pot je bila strma. Sonce je kmalu začelo močno pripekati. Mami in ati sta se kmalu začela potiti, jaz pa sem bolj suh in mi je šlo bolje od nog. Kmalu sem postal mamičin »šerpa«, se pravi nosač nahrbtnika. Po pičli uri in četrto smo v zmernem tempu dosegli Čojzovo kočjo. Kar hitro smo se odpravili naprej, ker smo se bali še hujše vročine. In nismo se bali zaman: v prvih skalah smo se začeli skoraj dobesedno peči. Pot se mi je zdela zelo dolga. Po dveipolurnem grizenju kolen smo končno prišli na vrh. Tam je že nekaj izletnikov uživalo prelep razgled. Nebo je bilo brez oblaka in mogočni vrhovi Kamniških Alp so se ga skoraj dotikali. Pomislil sem, kako smo mi ljudje pravzaprav majhni v tej mogočni naravi.

Nazaj je šlo hitreje in lažje. Hotel sem nabrati šopek planinskega cvetja, a me je mamica spomnila, da se tega ne dela. Če bi vsi trgali planinske rože, bi bila naša narava kmalu še bolj pusta in uničena. Čeprav sem bil zvečer zelo utrujen, mi bo izlet ostal v lepem spominu.

Mitja Madon, 7.a
COS Gorenjskega odreda
Žirovnica

Jesenice 1987 (foto: B. Slevce)

RAČUNALNIŠTVO PRI NAS

mag. Neda Karba, dipl. ing.

Določanje kvalitete šarž surovega jekla z ekspertnim sistemom

P — Izbiramo način vnosa podatkov. V načinu SPROTI (le če je vhodna datoteka CON: ali TRM:) izbiramo v procesu klasifikacije veje odločitvenega drevesa, po katerih potujemo (priloga D2). V načinu NAEN-KRAT pred začetkom klasifikacije vnesemo vrednosti vseh atributov.

N — Izbiramo način beleženja poteka klasifikacije v izhodno datoteko. V načinu PRE-PIS se vsakič, ko na novo odpremo izhodno datoteko, izgubi njena prejšnja vsebina. V načinu DODAJANJE se novi rezultati klasifikacije dodajajo k prejšnji vsebini datoteke (datoteka mora še biti alocirana na disku).

C — Konec dela s programom.

? — Izpiše se informacija o sistemu JEKLA (tekst je na datoteki JEKLA.HLP). Izpiše se prvih enajst vrstic (v zgornjem oknu) in besedilo »Pritisni katerokoli tipko« (v spodnjem levem oknu). Ko pritisnemo tipko se izpiše naslednjih enajst vrstic in tako naprej do konca datoteke.

K — Klasifikacija enega primera (šarže) na podlagi izbrane baze znanja.

Klasifikacija

Najprej vnesemo oznako šarže (zaradi poznejše kontrole oziroma dokumentacije). Program nas vpraša, če želimo celoten izpis (privzeta je vrednost v oglatem oklepaju). Če odgovorimo z »D« (da), se bodo ne vsakem koraku klasifikacije izpisale verjetnosti vseh kvalitet, kar je dokaj zamudno, če je kvaliteta veliko (družina konstrukcijskih jekel). Če pa odgovorimo z »N« (ne), se bodo verjetnosti izpisale le na koncu (končni razpored). Klasifikacija primera se začne v korenu odločitvenega drevesa.

Na vsakem koraku klasifikacije se izpiše:

- 1.) Trenutni razpored kvalitete (v spodnjem levem oknu). Za vsako kvaliteto se izpiše (če imamo celoten izpis):
 - ime kvalitete,
 - relativna frekvenca,
 - verjetnost po Bayesu.

V zgornjem delu okna se v oklepajih izpiše šteta normirani nedoločnosti glede na relativne frekvence (levo) in glede na Bayesa (desno). Normirana nedoločnost se računa po enačbi:

$$E = - \left(\sum_{i=1}^n P_i \cdot \log_2(P_i) \right) / \log_2(\text{St_kvalitet})$$

i = 1

Pi — verjetnost i-tega razreda
log2 — dvojiški algoritem
0 <= E <= 1; če je E = 1, so kvalitete enakomerno porazdeljene, če je E = 0, ima ena od kvalitet verjetnost enako 1, vse ostale pa 0.

2.) V načinu vnašanja podatkov NAEN-KRAT se v zgornjem oknu izpišejo vrednosti atributov, ki so potrebni za klasifikacijo posamezne družine jekel.

3.) Kadar pa vnašamo podatke SPROTI, izbiramo vrednosti atributov v spodnjem desnem oknu. Izbiramo vedno med možnostmi »A«, »B« in »C« in nadaljujemo klasifikacijo v ustreznem drevesu glede na izbrano vrednost. Če izberemo možnost »?« (neznana vrednost atributa), bomo klasifikacijo nadaljevali po OBEH poddrevesih trenutnega vozlišča. V vsakem od naslednjih korakov nas program postavi naprej v ustrežno vozlišče alternativnega poddrevesa. Izpisani rezultati bodo povprečja rezultatov iz obeh poddreves. Možnost »?« lahko v procesu klasifikacije primera uporabimo večkrat (konstanta v programu).

Ko pridemo v postopku klasifikacije do li-

sta (ali če imamo neznane vrednosti do samih listov), se izpiše končni razpored in najverjetnejši razred (lahko dva razreda, če se najverjetnejši razred po Bayesu ne ujema s tistim po relativnih frekvencah). Sledi (po želji — program nas vpraša) izpis vseh možnih poti po drevesu (glede na vnešene podatke) in izpis ustreznih končnih porazdelitev. To je uporabno, če ima primer več atributov neznanih vrednosti, saj je mogoče razbrati, kakšen bi bil razpored, če bi bila ustreznna (neznana) vrednost taka in taka...

Po končni klasifikaciji se vrnemo v glavni menu.

V prilogi D2 in D3 je podan primer klasifikacije šarž surovega jekla za dinamometer, in sicer glede na oba načina vnosa podatkov in tudi izpis izhodne datoteke DINAMO.REZ.

SKLEP

Ob koncu bi rada zapisala predvsem to, da je že sedaj jasno, da ima prav uporaba metod umetne inteligence in še posebno ekspertnih sistemov veliko prihodnost. Že sedaj je v svet razvitih množica ekspertnih sistemov, ki jih uporabljajo tako v medicini kakor tudi v različnih industrijskih vejah. Rada bi poudarila tudi to, da je opisani ekspertni sistem eden izmed prvih, ki so bili realizirani v jugoslovanski industriji. Obenem upam, da to ne bo tudi zadnji način uporabe metod umetne inteligence v naši železarni. Omeniti velja tudi, da je opisani ekspertni sistem vzbudil veliko zanimanja v železarnah v Zenici in Sisku.

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Zaščita živali v izrednih pogojih

Tam pričnejo rasti in oblikovati značilen mehur. Ehinokokove mehure pri človeku najpogosteje najdemo v jetrih in pljučih. Če mehur poči in se mehurjeva tekočina razlije po trebušni mreni, okužena žival pogine, človek pa umre. Ikrice ostanejo žive v mehurjih tudi po zmrzovanju. Ehinokokovo trakujo dokazujemo s preiskavo pasjih iztrebkov, z opazovanjem ali pod drobnoogledom. Mehurje v govedu ugotovimo šele pri zakolu ali poginu. Potek bolezni ni prav nič značilen. Velika je gospodarska škoda, saj meso zaklanih živali ni užito. Za zdravljenje mehurjavosti pri človeku in živali ne poznamo zanesljivega zdravila. Zato je za okuženega človeka še vedno najboljši kirurški poseg. Glavni vir okužbe za človeka in za domače živali je pes, zato je potrebno preprečiti okužbo psov. Človek zboli pri neposrednem dotiku z okuženim psom. Lahko pa se okuži s pitjem okužene vode, uživanjem okuženega sadja in zelenjave. Po vsej verjetnosti se človek okuži tudi z vdihavanjem zraka, v katerem so jajčeca.

Garjavost (konj, goved, prašičev, ovac in kuncev) povzročajo drobni zajedalci — garje — grinje. Garjavost se kaže v hudem srbenju, ki se stopnjuje v toplih dneh. Najprej se pojavijo vozlički, iz njih nastanejo mehurčki, ki popokajo. Koža se odebeli in otrdi. Dlaka na prizadetih mestih odpada. Sledi manjša delovna zmogljivost, zmanjšana prejra in hujšanje živali. Za zdravljenje imamo številne pripravke, n. pr. raztopino gamacida. S tekočimi pripravki mažemo okužene dele kože. Tudi hlev in orodje razkužimo z gamacidom.

Goveja kuga je huda nalezljiva bolezen prežvekovalcev. Značilno je vnetje sluznic prebavil. Inkubacija traja 3 do 8 dni. Izbruhne precej napadalno, spremlja jo visoka temperatura 41 do 42 °C, splošna slabost in drget mišic. Iztrebki so suhi in obdani s sluzjo ali krvjo. Utrip in dihanje sta pospešena.

Voden očesni izcedek postane sluzast in gnojen. Smrček je suh, sluznica nosu je precej vneta. Iz nosnic teče gnojen in rjav izcedek. Ustna sluznica je vroča in pokrita z rumenimi oblogami. V začetku je žival zaprta, pozneje ima drisko, ki se stopnjuje do osmega dne. Trebuh je občutljiv in živali stokajo. Ljudje za to bolezenijo ne zbolijo. Ko veterinarji ugotovijo vrsto kužne bolezni, odredijo popolno zaporo okuženega področja. V poštev prihaja cepljenje ogroženih živali.

Psitakozja je nalezljiva kužna bolezen papig, ostalih ptic in tudi človeka. Povzročajo jo virus. Bolezen se prenaša z dotikom, povzročitelj vdre v organizem skozi dihalne in prebavne organe. Inkubacija traja 3 do 14 dni. Sledi drget mišic, gnojen izcedek, huda splošna oslabeleost, hujšanje, ki se konča s poginom. Bolezen zanesljivo zdravimo z antibiotiki, npr. aureomicinom, ki ga dajemo med hrano 2 do 3 tedne.

Salmoneloze so kužne bolezni številnih vrst živali in človeka. Povzročitelji so klice iz rodu salmonel (paratifus), ki so zelo razširjene v naravi. Do danes je znanih več kot 500 vrst salmonel. Med salmonele štejemo v širšem smislu tudi trebušni tifus. Živali v glavnem zbolijo za tremi oblikami bolezni: želodčno — črevesno, splošno zastrupitvijo krvi in salmoneloznim izvrženjem.

Ločimo salmoneloze (paratifus) prašičev, salmoneloze govedi, salmoneloze kopitarjev, salmoneloze ovac, salmoneloze mesojedih živali, salmoneloze glodalcev in salmoneloze ljudi.

Človek lahko zboli za tremi oblikami. Zatiranje in preprečevanje prenosa salmoneloz od človeka na človeka je veliko lažje, kot je zaščita človeka pred živalskimi viri okužbe.

Steklina je hitra kužna bolezen ljudi in živali. Razširjena je po vseh celinah, razen v Avstraliji, kjer so jo popolnoma zatrli. V Sloveniji je nimamo, obstoja pa nevarnost, da jo zanesejo z drugih področij naše domovine ali iz sosednjih držav. Steklino povzroča virus, ki se izloča s slino in prenaša z ugrizom. Predvsem steklino prenašajo potepuški psi, ki se okužijo od divjih živali, lisic, volkov in dihurjev. Slina psa je kužna štiri do sedem dni pred izbruhom bolezenskih znamenj. Inkubacija traja približno tri tedne. Inkubacija je tem krajša, čim bliže je rana osrednjemu živčevju npr. na glavi in vratu. Poznamo trije vrste steklin in to neznatno, paralično in divjo. Neznatna oblika poteka pri psih počasi, zanjo sta značilna splošna izčrpanost in vnetje prebavil. Paralična oblika — pri tej so živali razdražene, sledi ohromelost mišic. Žival ne more žvečiti, požirati hrane in ne piti vode, usta so odprta, iz njih se izceja slina. Ohromelost zajame kmalu celo telo in živali poginejo v dveh do treh dneh zaradi zadušitve. Pri tej obliki stekline je prizadet hrbtni mozeg.

Pri divji obliki se najprej spremeni vedenje živali. Je nemirna in razdražljiva. Svetloba in ropot živali vznemirjata. Za divjo obliko stekline je zelo značilna želja po potepanju. Pes ponavadi pobegne od doma in se več ne vrne. Pri tej stopnji je pes zelo popadljiv, napada ljudi in živali. V drugi stopnji divje oblike stekline se pričnejo napadi krčev. Spodnja čeljust in žrelne mišice ohromijo. Tej stopnji, ki traja nekaj ur ali nekaj dni, sledi zadnja stopnja ohromelosti.

Predsedstvo občinskega sindikata o racionalizaciji dela v samoupravnih interesnih skupnostih

Na devetnajsti seji predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije — Jesenice, ki jo je predsednik Marjan Drolc sklical 24. septembra, je osrednja pozornost veljala osnutku programa racionalizacije dela v samoupravnih interesnih skupnostih jeseniške občine, še zlasti pa krčenju njihovih programov glede na novo zakonodajo in zaskrbljujoče slabo stanje gospodarstva v občini.

Osnutek programa racionalizacije, to je osnutek ukrepov za izboljšanje, poenostavitev in pocenitev oziroma zmanjšanje stroškov in izboljšanje kakovosti delovanja samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, je pripravila strokovna služba SIS, dodatno razlago na seji pa je podala vodja službe Rina Klinar. Zakonsko omejevanje in zmanjševanje vseh vrst porabe, to je tudi sredstev za skupno porabo oziroma družbene dejavnosti in zaskrbljujoče slabo stanje gospodarstva v občini že močno ogrožajo uresničevanje s srednjoročnim in letnim načrtom dogovorjenih programov in nivoja socialnega varstva. Tudi v SIS materialne proizvodnje zaradi slabih gospodarskih rezultatov nastajajo težave, še zlasti, ker so zaradi nerealnega načrtovanja stroškov v preteklosti potrebe izredno velike (ceste, komunala). V stanovanjskem gospodarstvu je prišlo do velikega izpada solidarizacijskih sredstev, kar bo vplivalo na zmanjševanje ali celo prenehanje gradnje solidarizacijskih stanovanj in omejevanje subvencioniranja stanarin. To pa bo še bolj ogrozilo, poleg nevarnosti, da ne bo mogoče slediti dovoljenim povečanjem socialnih pomoči (varstveni dodatki, družbena pomoč otrokom idr.), socialno varnost dela občanov.

Ob zakonskem omejevanju in zmanjševanju sredstev za skupno porabo, je rekla Rina Klinar, na poslabšanje položaja družbenih dejavnosti vplivajo slabi poslovni rezultati gospodarstva in izguba v enajstih OZD ob polletju, ki pa se po ocenah še povečuje. To bo z novim letom še zlasti prizadelo kulturo in telesno kulturo, ki bosta po zakonu prejemale sredstva za izvajanje programov iz presežka dohodka organizacij združenega dela.

V razpravi, ki je sledila, so glede na razmere z zaskrbljenostjo govorili o uresničevanju socialno varstvenih pomoči, katerih število narašča in jih ne bo mogoče revalorizirati v dovoljenih višinah, ker ne bo denarja. Zato, so menili, bo potrebna v sleherni OZD skrbna analiza socialnih razmer pa tudi preverjanje upravičenosti do različnih socialno varstvenih pomoči, kajti pojavljajo se tudi zlorabe teh pomoči, kar še bolj ogroža resnične upravičence. O vseh negativnih posledicah, tako na področju socialne varnosti, kakor tudi na ostalih področjih družbenih dejavnosti, bi morali čim bolj konkretno obvestiti zlasti delavce v materialni proizvodnji, ki ustvarjajo novo vrednost, da imajo oni v rokah formulo za izboljšanje sedanega zelo kritičnega stanja. Kajti poleg nekaterih vzrokov za slabe poslovne rezultate, za katere delavci niso krivi, na primer v Železani Jesenice velik razkorak med vhodnimi cenami in dovoljenimi prodajnimi cenami in drugo,

izgubi botrujejo tudi nedelo in slabo delo, slaba kakovost, slaba organizacija dela, visoki proizvodni stroški in podobno. Na vse to pa delavci lahko vplivajo, čeprav upadanje osebnega dohodka v Železarni pa tudi v drugih OZD nespodbudno vpliva na delovno razpoloženje. Z drugimi besedami, z nedelom, slabimi delom itd. si delavci sami žagajo vejo socialne varnosti in stabilnosti.

Seveda je bilo govora tudi o sedanem, v nekaterih primerih zelo velikem razkoraku med osebnimi dohodki v gospodarstvu in družbenih dejavnostih in državni upravi, kar je povezano s sistemskim usklajevanjem osebnih dohodkov v teh dejavnostih v odnosu na gospodarstvo. Če tega ne bi tekoče opravljali, je bilo rečeno, bi ob izboljšanju poslovnih rezultatov v gospodarstvu in s tem osebnih dohodkov, ponovno izničili doseženo razmerje pri osebnih dohodkih v gospodarstvu in negospodarstvu. Je pa bilo tudi nekaj primerov OZD v občini, po podatkih v delegatskih gradivih, ki so presegle dovoljeno rast in bodo v naslednjih mesecih osebne dohodke morale uskladiti z družbenim dogovorom. Menili pa so tudi, da so v mnogih primerih delitvena razmerja popolnoma porušena, še zlasti, če primerjamo gibanja osebnih dohodkov v širši družbeni skupnosti ali med posameznimi dejavnostmi.

V sedanjih zaostrenih in mnogokje že kritičnih gospodarskih razmerah, ki so posledica prepočasnega prestrukturiranja gospodarskih dejavnosti, pomanjkanja znanja, inovativnosti in boljše organizacije dela, je bilo med drugim tudi poudarjeno, bi kritično morali oceniti tudi delo družbenih dejavnosti, še zlasti tistih, ki so, oziroma bi morale biti pomemben stabilizacijski dejavnik, kot so vzgoja in izobraževanje, znanost, zdravstvo, kultura in drugo. Govorimo, na primer, o neangažiranosti, inertnosti, pomanjkanju znanja in inovativnosti, pa vendarle ti očitki letijo na ljudi, ki so si vzgojo, izobrazbo in vednost pridobili v sedanjem vzgojnoizobraževalnem sistemu. Pri teh ocenah seveda ne bi smeli izključiti faktorja motivacije in stimulacije dobrega dela, znanja in inovativnosti v OZD, in krivdo npriti samo vzgojnoizobraževalnemu sistemu, čeprav nekaj krivde za pomanjkanje teh kvalitet v OZD odpade tudi na njega. Zato, je bilo poudarjeno, bi ob usklajevanju osebnih dohodkov z družbenim dogovorom morali ocenjevati tudi doseženo kakovost dela v družbenih dejavnostih, oziroma njihov prispevek k novostvarjeni vrednosti v materialni proizvodnji.

Menili so, da v osnutku programa racionalizacije dela v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje manjkajo alternativni predlogi, zla-

sti pa, kaj bomo s posameznimi ukrepi ali reorganizacijami pridobili, oziroma privarčevali. Posamezni ukrepi ne smejo še nadalje zmanjševati vloge delegatov v delegatskih skupščinah, na kar nekateri ukrepi očitno kažejo (»čimveč pristojnosti in operativnega dela prenesti na ustrezne organe skupščine SIS« ali osnovne šole in vzgojnoizobraževalne organizacije reorganizirati v enoviti delovni organizaciji), temveč njihovo vlogo pri dogovarjanju, usklajevanju in odločanju krepiti. Razpravo o teh vprašanjih so sklenili z zahtevo po doslednem uresničevanju ustavne vloge delavcev v združenem delu, pri čemer bo svojo ustavno vlogo moral odigrati tudi sindikat, to pa zahteva tudi spremembo načina in metod sedanjega delovanja in prenos aktivnosti v osnovne organizacije sindikata.

Na seji so člani predsedstva dobili še informacijo o trenutnem stanju pri usklajevanju samoupravnih splošnih aktov z družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Slovenije. Doslej je usklajene splošne akte poslalo v presojo in soglasje pristojnemu odboru pri Skupščini občine Jesenice okrog 50 % OZD, čeprav bi z dogovorom usklajeni splošni akti morali biti sprejeti z referendumom do 25. septembra. Ta rok je zlasti pomemben za OZD, ki izplačujejo osebne dohodke prvega v mesecu, med tem ko imajo OZD z izplačilom 15. v mesecu še nekaj časa, sicer bodo sledile posledice, to je nižji osebni dohodki, kot veleval zakon oziroma dogovor. Ob usklajevanju se pojavlja vrsta dilem pa tudi nezaupanje delavcev, kajti hkrati z usklajevanjem marsikje spreminjajo tudi notranja merila za oblikovanje in delitev osebnih dohodkov. Čuti se tudi odpor pri delavcih, ker menijo, da gre le za administrativno urejanje tega vprašanja. Bolj konkretno in analitično bodo o tem na seji lahko spregovorili, ko bo odbor, ki usklajene akte pregleduje in daje soglasje, podal celotno oceno oziroma poročilo.

Predsedstvo je bilo seznanjeno še s problematiko službe pravne pomoči pri občinskem svetu ZSS Jesenice, ki je sedaj nezasedeno, poslušalo informacijo z regijskega posveta v zvezi z razpravami o ustavnih amandmajih, ki jih bodo vodile organizacije SZDL in soglašalo s programom razprav o vlogi zveze sindikatov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja in sedanjo učinkovitostjo dejavnosti sindikata s ciljem okrepiti svojo vlogo in ugled med članstvom in povečati učinkovitost dela. Ob tem so menili, da bi morali že sedaj, ne glede na izid razprav, začeti spreminjati metode, oblike pa tudi vsebino svojega delovanja.

Ob sklepu seje so spregovorili še o kandidiranju možnih kandidatov v občinsko konferenco SZDL in njene organe in kot možnega kandidata za predsednika OK SZDL ponovno predlagali dosedanjega predsednika Alojza Kalana in za sekretarja Jureta Klančnika.

Pestra problematika na seji skupščine delegatov KS Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela

V četrtek, 10. septembra, so se v prostorih delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku sestali delegati skupščine krajevnih skupnosti Edi Giorgioni Javornik — Koroška Bela. Obravnavali so poročilo predsednika sveta krajevnih skupnosti o delu samoupravnih organov, finančno poročilo za prvo polletje letošnjega leta ter politično varnostno oceno za leto 1986 in obširno informacijo o problematiki delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku.

Skoraj dveurna razprava je bila izredno zanimiva, pestra in objektivna. Tudi tokrat je bilo največ problemov s področja gospodarske in komunalne dejavnosti, predvsem zaradi prepočasnega reševanja nekaterih problemov, ki jih vsebujeta srednjeročni načrt in načrt komunalnih del za letošnje leto. Najbolj jih je zanimala izgradnja obračališča na Koroški Beli, ker načrtujejo podaljšek za lokalni avtobusni promet do nove jeklarne ter varstvo okolja. V krajevni skupnosti pričakujejo, da bodo nadaljevali z zasaditvijo zelene zaveze vzdolž železarskih obratov. V prihodnjem letu bodo na poti ilegalcev zgradili oporni zid, uredili bodo kanalizacijo ter asfaltirali ceste. Delegati so prejeli opozorilo o nedavnem komisijskem ogledu področja nad Koroško Belo, za katerega občani želijo daljša opozarjajo, da je potrebna čimprejšnja sanacija pobočja. Na osnovi tega ogleda bodo nekatera dela opravljena še letos, medtem ko druga potrebna dela načrtujejo za daljše obdobje.

Obravnavali so tudi problematiko komunalne dejavnosti v Javornikškem rovtu in na Potokih, kar potrjuje, da so delegati v skupščini krajevnih skupnosti iz vseh petih naselij zelo aktivni. Zanimala jih je izgradnja avtobusnih postajališč ob Cesti v Javorniški rovt in pomanjkljiva javna razsvetljava, kar velja za vsa naselja v krajevni skupnosti.

Po pregledu finančnega poslovanja in ocene varnostno političnih razmer je predsednik sveta krajevnih skupnosti Valentin Markež poročal o

problematiki delavskega doma Julke in Albina Pibernika na Javorniku. Problematika je žgoča predvsem zaradi visokih najemnin, ki jih stanovanjska skupnost — sklad stanovanjskih hiš, ki so v družbeni lasti — zaračunava uporabnikom prostorov delavskega doma Julke in Albina Pibernika. K temu je treba prišteti še stroške za ogrevanje, elektriko in vodo ter kanalizacijo. Stroški so že tako porasli, da je vprašljivo delovanje nekaterih društev, kot n. pr. DPD Svoboda France Mencinger, ki mesečno odšteje za vse te datjave okrog 450.000 dinarjev. Zato je bil že pred meseci ustanovljen odbor uporabnikov, ki naj bi tesneje sodeloval tudi z omenjenim skladom pri reševanju te problematike ter programski svet, ki naj bi zagotovil polno zasedenost velike dvorane delavskega doma. Svet krajevnih skupnosti bo o tej problematiki seznanil tudi krajevno konferenco SZDL, ki se bo sestala na letni programski seji.

Delegati so namreč menili, da je problematika tako obsežna in težavna, da morajo o njej spregovoriti tudi upravni odbori društev in družbenopolitične organizacije. Skupščina delegatov pričakuje, da bodo posredovali nekaj predlogov, ki bi jih lahko koristno uporabili pri nadaljnjem reševanju problemov, ki so nastali ob uveljavljanju pogodbenih razmerij med posameznimi uporabniki prostorov in upravnim odborom sklada hiš, ki so v družbeni lasti, kamor sodi tudi delavski dom Julke in Albina Pibernika na Javorniku.

Edo Žagar

Na Javorniku (foto: Irena Kučina)

Odgovornost poslovnih organov

Nadaljevanje

Poslovni organ pa je seveda po drugi strani odgovoren v primeru, ko se izkaže, da odločitev ni bila pravilna in da delavci niso dosegli pričakovanega povečanja dohodka. Postopek za ugotavljanje odgovornosti morata po zakonu začeti tako poslovni organ kot tudi organ samoupravne delavske kontrole. Če poslovni organ ni postopal v skladu z zakonom in pred pričetkom naložbe ni zahteval odločitve delavcev, potem je taka odločitev nična in organ samoupravne delavske kontrole mora ugotoviti odgovornost poslovnega organa temeljne organizacije.

Ugotavljanje odgovornosti zaradi nelikvidnosti, motenj v poslovanju in izgub

Novi zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela, ki je začel veljati prvega januarja letos, je jasno opredelil odgovornost za posledice, zaradi katerih je prišlo do predsanacijskega ali sanacijskega postopka.

Gre za položaj organizacije združenega dela, ki je prišla v nelikvidnost, v kateri je prišlo do motenj v poslovanju, ali pa je pri poslovanju nastala izguba bodisi v periodičnem obračunu bodisi v zaključnem računu.

Zakon je v posebnem poglavju opredelil ugotavljanje odgovornosti in izplačilo osebnih dohodkov v primeru izvajanja predsanacijskega oziroma sanacijskega postopka. Obvezno je potrebno v vseh postopkih ugotoviti odgovornost organov upravljanja, poslovnega organa oziroma posameznih članov ter organov, delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornosti ter drugih delavcev, za katere se ugotovi, da so odgovorni za nastalo nelikvidnost, motnje v poslovanju oziroma za poslovanje z izgubo. Ko gre za odgovornost poslovnega organa, je seveda eden izmed možnih ukrepov razrešitev, drugi ukrepi, ki tudi zadevajo poslovni organ, pa so: disciplinski ukrep, materialna odgovornost, razporeditev na druga

dela oziroma naloge, prenehanje delovnega razmerja in zmanjšanje osebnega dohodka.

Čeprav zakon posveča veliko pozornost odgovornosti poslovnih organov in predvideva najostrejšje ukrepe, pa vendarle tega zakona ni možno neposredno uporabljati, saj mora organizacija združenega dela poprej uskladiti svoje samoupravne splošne akte z zakonom.

Brez ustrezne prilagoditve samoupravnih splošnih aktov z zakonom si namreč ni mogoče predstavljati, kako bi stekli postopki proti članom organov upravljanja in poslovnim organom ter delavcem s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Čeprav zakon ne omenja organa samoupravne delavske kontrole, bi bilo nujno ta organ ponovno uveljaviti v praksi, če bi hoteli realizirati zakonske zahteve. Zanimivo je, da se ukrepi nanašajo tudi na delavce delovne skupnosti, ki so povzročili nelikvidnost, motnjo v poslovanju ali izgubo v te-

meljni organizaciji, ali pa so za te posledice vsaj soodgovorni. Delovna skupnost ne more ostati neprizadeta, če so njeni delavci opravljali delo nevestno in je zaradi tega prišlo do motenj v poslovanju. V prvi vrsti je za strokovnost in profesionalnost dela v delovni skupnosti odgovoren vodja delovne skupnosti, za katerega veljajo vsi tisti ukrepi, kot veljajo za poslovni organ temeljne organizacije.

Sodelovanje v poprejšnji obravnavi

Poprejšnja obravnava je obvezan v vseh tistih primerih, ko se obravnavajo samoupravni splošni akti, katere morajo delavci sprejeti z osebnim izjavljanjem. Čeprav poprejšnjo obravnavo organizira delavski svet, ki tudi sprejme predlog samoupravnega splošnega akta, ki ga bodo delavci sprejemali z osebnim izjavljanjem, pa je posebnega pomena naložba, ki jo zakon določa poslovnemu organu. Poslovni organ je namreč dolžan pripraviti predlog vprašanj, o katerih naj bi se pripravili poprejšnja obravnava. Predlog vprašanj mora biti ustrezno razložen, kar pomeni, da mora delavca opozoriti na vse možne posledice, če se bodo sprejele določene rešitve. Če bi v naši samou-

pravni praksi obveljalo navedno določilo, potem ne bi prihajalo do takih pojavov, da se v samoupravnih splošnih aktih kopirajo zakonske določbe, da se pojavljajo nerazumljive določbe ali določbe, ki pomenijo le deklarativne definicije brez možnosti uresničitve v medsebojnih odnosih. Razumljivo je, da se pri tej odgovornosti opira poslovni organ na strokovne delavce. Od njih je dolžan zahtevati ustrezno strokovno pomoč kar pomeni, da so strokovni delavci zgolj podaljšana roka poslovnega organa.

Ko gre za poprejšnjo obravnavo, potem je treba poudariti, da ni dovolj, da se pripravi le popis vprašanj, o katerih naj bi se odločalo na poprejšnji obravnavi, ampak je potrebno določene rešitve tudi testirati, preden bi bile sprejete. Razen tega je v poprejšnji obravnavi nujno opredeliti tudi možne alternative, jih strokovno analizirati in na tak način ugotovljati učinek predlaganih rešitev. Ugotoviti moramo, da je sicer ta naloga poslovnega organa in odgovornost za izpolnjevanje te naloge izrednega pomena, vendar se v praksi neupravičeno zapostavlja, kot da ne bi šlo za eno izmed nalog poslovnega odbora.

Nadaljevanje

Delovno srečanje tudi za razširjanje znanja in vednosti

Zveza kulturnih organizacij Jesenice je v soboto, 26. septembra, povabila v delavski dom Julke in Albina Pibernik na Javorniku predsednike in tajnike kulturnih društev in organizacij jeseniške občine in člane svojega izvršnega odbora na celodnevno delovno srečanje. Kljub polovični udeležbi je srečanje v vsebinskem pogledu zelo uspelo, kateremu pa sta prispevala tudi gosta, dr. Iva Curk iz Zavoda SR Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine in predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije in sekretar Kulturne skupnosti Slovenije Marjan Gabrijelič.

Delovna srečanja, ki so že nekaj časa metoda in oblika delovanja ZKO Jesenice, imajo med drugim tudi namen, da aktivistom v kulturnih društvih in organizacijah nudijo dodatne možnosti razširjanja znanja in vednosti s posameznih področij. Zato tudi, kakor je bilo rečeno na posvetu, teme o varstvu naravne in kulturne dediščine niso dali slučajno na dnevni red, ampak iz spoznanja, da se premalo vedo o tem in da morajo več storiti za širjenje zavesti o pomenu in pomembnosti naravne in kulturne dediščine med svojim članstvom in prek njih na okolja, v katerih kulturna društva in organizacije delujejo. Pa tudi zato, ker imajo nekatere dejavnosti, ki jih razvijajo v kulturnih društvih in organizacijah, še posebno nalogo pri ohranjanju in varstvu naravne in kulturne dediščine. Pri tem so se zlasti poudarili folklorne skupine, likovne klube, foto in filmske skupine, glasbene, gledališke, plesne in druge dejavnosti.

Številni primeri v jeseniški občini to tudi dokazujejo. Kot primer so bili navedeni člani likovnega kluba DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, ki so na svojih slikah ohranili pokrajine, krajine in ljudske arhitekture, ki zaradi hitre urbanizacije spreminjajo svojo podobo ali celo izginejo. Enako vlogo opravljajo tudi fotoamaterji in filmske skupine, saj, na primer, prav ta čas končujejo dokumentarni film o kulturni dediščini v jeseniški občini. Folklorna skupina KUD Jaka Rabič Dvornje — Mojstrana obnavlja ljudske običaje, oziroma šege in navade, podobno tudi folklorna skupina KUD Podkoren. Omenjeno je bilo tudi prizadevanje šolskega kulturnega društva Prešernov rod v osnovni šoli Gorenjskega odreda Žirovnica pri organizaciji in popularizaciji poti kulturne dediščine, SKD Josip Vandot pri osnovni šoli Jeseniško — bohinjskega odreda Kranjska gora pri obnavljanju in ohranjanju pripovedk in zgodb v narčju iz preteklosti, nadalje široka podpora pri raziskavah na Ajdnu, pri obnovi Liznjekove domačije v Kranjski gori, ali pred leti pri odkupu in obnovi Finžgarjeve domačije v Doslovčah itd. V ilustracijo k uvodni temi je bilo navedenih tudi nekaj negativnih primerov do varstva naravne in kulturne dediščine, kot so brezvestni posegi v naravo in krajino, zanemarjanosti celo z odlokom že zaščitene zgodovinskih in kulturnih spomenikov, nevidenost pomembnih umetniških slik v družbeni lastni, zanemarjanje arhivov in drugo. Vse to se največkrat povezuje z nevednostjo in neozaveščenostjo ljudi in ravno zato so potrebni organizirani napor, da bi bilo tega čim manj.

Dr. Iva Curk je v svojem predavanju izhajala iz mednarodnih konvencij, ki opredeljujejo odnos do naravne in kulturne dediščine in s katerimi je usklajena tudi naša zakonodaja. Kljub zakonodaji, je poudarila, pa lahko govorimo o njunem varstvu šele, ko se resnično, tudi intimno zavemo vrednosti naravne in kulturne dediščine, pa tudi njene enkratnosti, krhkosti in minljivosti. Govorila je tudi o delovanju strokovnih služb na tem področju in problemih, s katerimi se srečujejo, pa o tendencah, o unitarističnem, jugoslovanskem urejanju vprašanj varstva, kar je seveda glede na posebnosti posameznih republik in pokrajin nesprejemljivo, več pa bi moralo biti sodelovanja pri reševanju posameznih strokovnih vprašanj.

V nadaljevanju je o sedanjem utripu in nalogah ljubiteljske kulture v SR Sloveniji spregovoril Marjan Gabrijelič, ki so ga najprej seznanili s sedanjo kulturno podobo občine. V začetku se je dotaknil težkih finančnih razmer v kulturi, ki se bodo z uveljavitvijo nove zakonodaje v letu 1988, s katero želimo unificirati pogoje za razvoj kulture v Jugoslaviji, še poslabšali. To je seveda nesprejemljivo, kajti po ustavi imajo republike in pokrajine pravico in dolžnost, da si same oblikujejo svoj razvoj. Kljub protestom in nasprotovanjem Kulturne skupnosti Slovenije sta tudi v slovenskem družbenem dogovoru kultura in telesna kultura postavljeni v posebno kategorijo in bosta prejemali sredstva za svoje program iz čistega dohodka, s čimer

bo prav gotovo ogrožen dosežen nivo razvoja.

Predsednik je dejal, da imamo v Sloveniji ogromno ljubiteljev v kulturnih dejavnostih, ki pomagajo oblikovati način življenja. V letu 1988 bodo zveze kulturnih organizacij največ pozornosti namenile ustvarjalnosti in kakovosti, ob uresničevanju različnosti in večpomenosti svojih nalog. Kulturno ljubiteljstvo nam pomeni preživljanje prostega časa, to je način življenja, ozaveščenosti in ne nazadnje je med ljubitelji veliko neposrednih uporabnikov višjih, kakovostnejših kulturnih dobrin, kakor pravimo. Ljubiteljske dejavnosti pa pomenijo zapolnjevanje praznih prostorov, to je področij, s katerimi se poklicna kultura ne ukvarja, kot so zborovsko petje, folklora, izrazni ples in še nekatere dejavnosti in prav tem bodo zveze morale nameniti še večjo pozornost, oziroma jim nuditi čim boljše pogoje za delo. Velika prednost ljubiteljstva, je dejal govornik, je tudi v tem, da ni obremenjeno z institucionalizacijo in se nove dejavnosti lahko prosto razvijajo. Z masovnim ljubiteljskim kulturnim gibanjem dvigamo zavest ljudi in njihov kakovostni, kulturni način življenja. Še zlasti morajo zveze kulturnih organizacij z mentorstvom in strokovno pomočjo podpirati mlade. Zveze, je zaključil predsednik Gabrijelič, ne smejo biti nekakšen privelek občinskih kulturnih skupnostim, ampak samostojen subjekt pri oblikovanju politike in razvoja ljubiteljske kulture v občinah.

O obeh temah je bila živahna in kakovostna razprava, v kateri so udeleženci dopolnjevali ali razširjali vprašanja, o katerih sta govorila oba

gosta. To prav gotovo tudi potrjuje potrebo po kakovostnih razpravah o posameznih vprašanjih iz kulturnega življenja in snovanja.

V popoldanskem delu so spregovorili še o nekaterih aktualnih nalogah in problemih ljubiteljske kulture v občini in njenem financiranju. Beseda je tekla tudi o pripravi programov dela za leto 1988, pri tem pa še posebej o vzgojno — izobraževalnih programih, ki jih bodo s pomočjo Delavske univerze Viktor Strazišar Jesenice začeli uresničevati v tej sezoni. O teh in še nekaterih drugih vprašanjih pa se bodo, zaradi odsotnosti predstavnikov posameznih kulturnih društev in organizacij, morali še dogovarjati. Škoda le, da se kakovostnega delovnega srečanja ni udeležilo več predstavnikov kulturnih društev in organizacij, saj so nekatera popolnoma izostala, čeprav so v vabilu napisali, da naj se v primeru zadržanosti predsednika ali tajnika posveta udeležita pač dva člana iz vodstva.

Za začetek sezone prijetno glasbeno doživetje

V organizaciji Glasbene mladine Jesenice, Glasbene šole Jesenice in Kinopodjetja Kranj je bil v torek, 22. septembra, v novi kinodvorani na Jesenicah koncert mladinske filharmonije »Borislav Pašcan« iz Beograda.

Organizatorji so poskrbeli za res lepo doživetje ljubiteljev simfonične glasbe, razveseljivo pa je, da je bilo med poslušalci mnogo mladih.

Mladinski simfonični orkester »Borislav Pašcan«, ki ga uspešno vodi znani slovenski dirigent Anton Kolar, sestavljajo učenci beograjskih nižjih in srednjih šol, nadarjeni glasbeniki. Orkester deluje v polni simfonični zasedbi. Nastop mladih beograjskih filharmonikov dokazuje sistematičen in intenziven študij, ki obeta beograjski (pa ne samo beograjski) glasbeni kulturi dobro kon-

Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav in likovni klub DOLIK Jesenice v petek, 2. oktobra, ob 18. uri vabita na otvoritev razstave delavske ustvarjalnosti. Ker je 12. oktober dan inovatorjev, so tudi letos pripravili razstavo tehničnih izboljšav in novitet ustvarjalcev iz Železarne Jesenice, Verige Lesce, Raziskovalne skupnosti, Centra srednjega usmerjenega izobraževanja in nekaterih posameznikov.

O pomembnosti množične inovativnosti je na posvetovanju kadrovskega delavca letos v Portorožu dr. Matjaž Mulej povedal naslednje:

»Jugoslovanski ali še manjši trg postaja premajhen za kolikor toliko resno poslovanje, čeprav ni več najsodobnejše razmišljati le o velikoserijskih proizvodnji, ampak mnogo bolj o proizvodnji, ki je namenjena znanemu kupcu in prilagojena njegovim zahtevam. Zaradi takšne spremembe se uveljavlja tudi sprememba, od katere je odvisna predvsem (čeprav ne izključno) učinkovitost in uspešnost poslovanja. Bistveno je sodobno in sveže znanje, ne več stroji, zemlja in naravna boga-

stva, saj ostanejo taki objektivni faktorji proizvodnje brez znanja neizrabljeni. Tako znanje pa ne nastaja, kjer je poslovanje izkustveno, ampak samo tam, kjer je inovativno. Ni dovolj imeti le šole, inštitute, raziskovalce in razvojnike, čeprav je vse to nujno. Pomembne so tudi (množične) amaterske inovacije. Vsi omenjeni dejavniki skupaj ustvarjajo inovacijsko verigo ustvarjanja in praktično uporabo znanja.

Razstava ustvarjalcev iz jeseniške in radovljiske občine, ki jo bodo odprli s krajšim koncertom moškega pevskega zbora Društva upokojenecv Jesenice, bo na ogled do 14. oktobra.

(19 let). Harfa je kot solistični instrument pri nas redko na koncertnih repertoarjih, prav zato pa priljubljen za ljubitelje in poznavalce glasbe. Iz ogromnega opusa skladateljev se je solistka odločila za zanimive Pastoralne variacije za harfo in godalni orkester M. Rousseaua. Od šestih napisanih variacij je izvedla tri. Dovolj, da prikaže vlogo harfe kot izjemnega solističnega instrumenta, njene zvočne in svoje umetniške zmogljivosti. V dosedanem glasbenem izpolnjevanju si je mlada harfistka nabrala že nekaj koncertnih izkušenj. Njen nastop je bil že del njene poti, ki jo uvršča v vrsto zelo obetavnih glasbenic. Pastoralne variacije sicer ne zahtevajo kakšnih posebnih izvajalških naporov, spoznali pa smo veliko izrazno vrednost instrumenta in solidno interpretacijo solistke.

Poleg solističnih točk smo slišali še dve orkestrski deli. Brahmsov Madžarski ples v g-molu in Dvorakov Slovanski ples. Orkester je prikazal solidne izvajalske sposobnosti z lepimi dinamičnimi in ritmičnimi zasuki, ki jih terjata obe skladbi. Za tako umetniško raven solistov in edinega tovrstnega simfoničnega orkestra pri nas ima velike zasluge znani slovenski dirigent in pedagog Anton Kolar. Z neutrudljivim delom in priljubljenostjo pri vseh mladih glasbenikih (in nasploh v Beogradu) je iz mladih članov orkestra »naredil« že skoraj zrele glasbenike.

Na sporedu sta bili še dve točki, ki na žalost (in sramoto) nista mogli biti izvedeni. Mozartov koncert za klavir in orkester v C-duru, solistka naj bi bila 9-letna Djurdžija Djurić iz Beograda, in Saint-Saensov Živalski karneval za dva klavirja, niso bili izvedeni zato, ker organizator v dvorani ni pripravil klavirja ali pianina. Tudi za glasbenike je bilo bolj slabo poskrbljeno, saj niso imeli primerne prostora, kjer bi se uredili in pustili prtljago. Pohvalno pa je, da so organizatorji tokrat onemogočili vstop v dvorano zamudnikom. Končno se je kaj takega zgodilo tudi na Jesenicah, čeprav je to v kulturnem svetu »obvezna« navada. Upajmo, da bodo tudi drugi organizatorji koncertov in gledaliških predstav posnemali to kulturno potezo. To je bil tudi prvi takšen koncert v novi kinodvorani. Poslušalci so se lahko v udobnih sedežih in ob dobrem pogledu na oder popolnoma prepustili uživanju lepe glasbe. Vendar je v kinodvorani akustika slaba, zato je marsikateri dosežek na oderu ostajal na pol poti do poslušalcev. Slušnost je bila zelo odvisna od mesta sedeža. Če je tako, potem je prezgodaj dajati končno oceno o akustiki dvorane za koncerte in nastope takih simfoničnih orkestrów. Prerazporeditev orkestrskih skupin na oder bi mogoče izboljšala zvočnost in olajšala igranje glasbenikom.

Franjo Ropret

Kranjskogorskim učencem
8.a in 8.b razreda
1986/87

Kadar gre levica na desno in desnica na levo: imamo prekrizane roke.

Mož ste, kadar bikove sile ukrotite z oslovsko potrpežljivostjo.

V areni življenja je položil bika...

Turistična ponudba je povabila v raj: človek izgona ne prenese.

Povabljen sem bil na simpozij mulcev — genijalcev: O poslanstvu matere v družbenem naročju.

Erinije pedagoškega erosa so Orfejeve smrtne sovražnice.

Toliko mu je še manjkalo do popolnosti, da je zažgal planet.

Od težke industrije imamo najprej težko sapo...

Že večkrat smo prišli do boljšega jutri, a se je vselej končal z žalostnim danes.

Še tako uigrane zaigranosti (z igalskim talentom) je enkrat konec.

Zavist je najvišja zavest bednosti.

Mladi po srcu!

Resnično so mladi! Mladi zaradi ljubezni do folklorne. Ni jim škoda časa za vaje, saj z velikim veseljem nastopajo na številnih prireditvah. To so člani folklorne skupine društva upokojenecv Javornik - Koroška Bela. Vodi jih neutrudna Cilka Peternel, za ples pa jim na harmoniko igra Gabrijel Peternel, na kitaro Drago Jakšič, na kontrabas pa Lado Franc.

Folkloristom Društva upokojenecv želimo, da bi bili še naprej tako zdravi in mladostni in da bi mladim še naprej ohranjali našo narodno nošo in stare plesne na Gorenjskem.

Tekst in foto:
B. Blenkuš

Tretji solist, Marko Djordjević iz Beograda, je izvedel koncert za trobento in orkester, 1. stavek, J.N. Humla. Marko že pogumno koraka po poteh dobrih trobentačev. Njegove solistične vrline so se potrjevale v lahkotnem izvajanju visokih tonov, v gibkih pasajah, dolgih melodičnih frazah, v jasnem in intonacijsko čistem tonu. Osrednja solistična točka koncerta je bil nastop mlade harfistke Mojce Zlobko iz Ljubljane

Dopisujte

Boštjan Fon

Na poslovnem potovanju

Mojega prijatelja Janeza nekateri že kar dobro poznate. Saj veste, to je tisti, ki je referent za obdelovanje tržišča s prazno slamo v podjetju Export — import slamapromet. No, bil je. Izgubil je službo zaradi službenega potovanja. Kako? Takole je bilo: »Janez, tule imaš poslovno aktovko, v njej pa so vrednostni papirji in menice. Odsel boš na službeno pot v Portorož, kjer boš vsebinsko aktovke predal predstavniku podjetja Orient — inženiring. Ta ti bo dal.«

Janez ni vedel, zakaj ga je tovariš generalni dal poklicati k sebi. Menice, vrednostni papirji..., groza in strah.

»Jaz pa sem že mislil, da me kliče zaradi povišanja. In zaradi tega me je moral zbuditi iz prijetnega dremuckanja po malici? Hudič naj ga vzame!« si je mislil. Toda ko je malce bolj pomislil, je ugotovil, da to ni ni tako slabo. Na službene stroške bo lahko užival tri dni in noči.

»Noči?« se je vprašal. »Seveda, malo spremembe ne škodi. Lahko se bom prijetno zabaval brez dolgočasne žene. Spet bom lahko flirtal kot v mladih dneh.«

Take in podobne misli so mu rojile po glavi, ko je tovariš generalnemu zatrjeval, da razume dano mu nalogo in naj ga nič ne skrbi.

»Janez, za vsebinsko ne sme zvedeti nihče. Če nas začopati SDK ali pa kaj podobnega, nam je odklenalo. Aktovke ne smeš izpustiti iz rok, pa

bog ne daj, da jo kje izgubiš ali pa da ti jo kdo ukrade. Izpolni nalogo, pa ti obljubim povišanje. Drugače te poiščem in lastnoročno zadavim. Jasnó?«

»Jasno, tovariš direktor. Ne skrbite, vse bo v redu.« Janez je bil prepričan v svoje sposobnosti.

Tisto sredo je poslovno aktovko in svoj kovček dal v služben avto in se odpeljal proti Portorožu. Med potjo si je zamišljal, kako bo kot kakšen gangster kova Edvard G. Robinson iz filmov »črne serije« suvereno obvladal položaj in brez problemov opravil nalogo. Potreboval bi le še kakšno spremljevalko, takšno, kot so jo imeli Bogart, Flynn ali pa Widmark. Takrat je ob robu ceste opazil štoparko, ki je bila izrezana Lauren Bacall.

»Do kam pa?« ga je vprašala. »V Portorož, na službeno pot,« ji je zmedeno odgovoril, saj bi jo vendar on moral vprašati za pot.

»Super, jaz tudi,« je rekla in vstopila.

Beseda je dala besedo in v Portorož sta se pripeljala dobro razpoložena. Med potjo ji je Janez, da bi se postavil, razložil namen potovanja. Njej je bilo to všeč in skupaj sta vstopila v hotel.

»Tu pri vas imam rezervirano sobo,« je odrezavo rekel Janez in hkrati nežno pomežiknil dekletu.

»Sramota, rezervirate in vzamete enoposteljno sobo, potem pa po dva spita v njej,« se je mrščil receptor. »Oprostite, mislim, da bo spanja bolj malo.«

»Ne, ne! Naš hotel ni takšen. Taki, kot sta vidva, nam uničujejo inventar. Ne bo mogoče.« Pri tem je prav brezobzirno gledal dekle in odkimal. Tedaj se je Janez le domislil in iz denarnice izlekel velik bankovec in ga receptorju zatlačil v žep.

»Poslušaj, bodi no pameten. Sobo mislija vzeti samo za to noč. Z mano nisi videl nikogar, jasno?«

»Jasno, gospod, ni problema.«

»Upam, da boš to lahko tudi prisegel, če bo potrebno. Na, tu imaš še enega za molččnost.«

»Izvolite ključ od sobe in prijetno preživite te dni pri nas.«

»Ti kar pojdi v sobo in se razkomi, jaz bom malo pogledal naokrog in pa v bife bom stopil na enega. Ko bom prišel, bom trikrat potkal. Prav?«

»Ti si zlat,« mu je odvrnila in ga pomenljivo pogledala.

»Hej! Kaj pa kovčka?«

»Ti kar pojdi,« je rekla, »se bom že jaz pobrigala zanj. Pa nikar ne hiti, se bom še stuširala.«

Kakšne misli so lezle Janezu po glavi. Mlada avtoštoparka ga je čisto zmešala. Ni držal dolgo. Pivo je spil do dna in pohitel proti sobi. Ko je hitel mimo recepcije, se mu je mladi receptor nagajivo nasmehnil. Pred vrati je postal in se malce uredil, potem pa nestrpno potkal. Nič. Spet je potkal in čakal, da bo zaslišal škrtanje ključa v ključavnici. Ni odprla. Pogledal je številko nad vrati.

»227. Nisem se zmotil. Kaj pa če je, utrujena od poti, legla in zaspala,« je mislil in pokljukal. Vrata so bila odklenjena.

»Seveda, kaj bi vstajala, ko pa ve, da samo jaz lahko pridem v sobo,« si je rekel. Vstopil je in pogled mu je najprej padel na posteljo. Bila je prazna.

»Hej, kje si!«, je vzkliknil in pri tem pomislil: »Saj niti ne vem, kako ji je ime.« Odgovora ni dobil. Planil je v kopalnico. Tudi tam je ni bilo. Ni je bilo v sobi, ni je bilo v kopalnici. Zopet se je ozrl okoli sebe in tedaj...

»Kovčka, hudiča, ni kovčkov!« je zatulil in pohitel navzdol.

Q »Receptor! Receptor! Kje je dekle, ki je prišlo z mano? Kam je šla?«

Jaz nisem videl nikogar.

»Kako da ne? Moja dva kovčka! Je tudi njiju vzela s sabo?«

»Žal mi je, toda jaz nisem videl nikogar, še najmanj pa kakšno dekle. Kot se spominjam, ste prišli sami, to lahko tudi prisežem.«

Q Tako je Janez izgubil službo. Od takrat se je skrival pri meni, toda danes mu je odleglo. Njegovoga direktorja so zaprli, saj so našli tiste goljufive menice in vrednostne papirje. Po radiu so rekli, da ga ne bo iz zapora najmanj petnajst let. Do takrat pa si bo moj prijatelj že kaj našel. Sedaj ga čaka samo še ena težava, ki mu bo pa, kot pravi sam, povzročila največ sivih las. Ženi mora namreč razložiti vso zadevo, kar seveda ni tako preprosto.

Ladislav Črnologar:

Sabotaža

Leto dni je že obratovala nova uvožena linija, ki naj bi bila višek sodobne tehnologije v obratu za predelavo kovin. Leto dni po postavitvi pa so se še vedno pojavljale težave, ki so bile predvsem tehničnega značaja. Dobavitelj se je izgovarjal, da obrat nima dovolj primerno strokovno izobraženega kadra, kar pa ni držalo, ker so bili delavci na praksi v tujini že pred pričetkom obratovanja. Res pa je bilo, da domači material za predelavo ni bil primeren. Na strojih so lahko izdelali primeren izdelek le iz visoko kvalitetne uvožene pločevine, pa tudi za vzdrževanje strojev je bilo potrebno vsak izrabljen ali pokvarjen del uvoziti od proizvajalca. Celo olje je bilo predpisano tako, da kakovost domačega ni ustrezala.

Med delavci so se že širile govoriče, da pri nabavi tehnologije ni šlo za iste račune, čeprav so se zanj samoupravno odločili a takrat jim je bila naložba prikazana tako strokovno in utemeljeno. Namesto da bi novi obrat prinašal dobiček, je obratoval z izgubo ali na meji rentabilnosti. Namesto da bi bilo delo, ki je bilo popolnoma avtomatizirano, lahko, je bilo zaradi stalnih zastojev muka. Namesto da bi bil osební dohodek dober, je bil slab itd.

Vodja nočne izmene, Lapajne, se je okoli ene ure ponoči vrnil v svojo pisarno. Sedel je za pisalno mizo in se zazrl skozi zastekleno steno po obratu. Stroji so tekli v enakomernem ritmu in njihov ropot se je mešal z udarci kovine. Običajni vrvež ob začetku izmene je že pojenjal, ker je bilo pripravljenega dovolj materiala, stroji preurejeni za novo vrsto izdelka in vzdrževalci so že opravili rutinski pregled obrata. Iz aktovke, ki jo je imel ob mizi, je Lapajne vzel termovko in si natočil čaj. Počasi ga je srebal in kar tako brez misli gledal po obratu. Velikokrat se mu je dogajalo, da ga je monotono ropota zapeljala v stanje brez misli, v počitek, ki je bil podoben spanju, ker so se mu misli enostavno izklopile. Ze nekaj let je delal v nočni izmeni, a se na nočno delo ni in ni mogel navaditi. Tisti teden je bil vedno zbit, čemer in zlovoljen. Večkrat je pomislil, da se mu poznajo že tudi leta, čeprav jih je imel komaj malo čez štirideset. Bil je iz generacije, ki se je je zadnja svetovna vojna dotaknila v letih, ko bi morali zganjati norčije, tekati za dekleti, biti pač brezskrbni, a jih je življenje pahnilo v prezgodnjo odraslost, v pomanjkanje in živčno napetost. Pa tudi povojna izgradnja jim je pustila posledice.

Lapajne se je predramil iz zamaknenosti, kajti nenadoma je postalo čudno tiho. Pomel si je oči, ker je mislil, da je zaspal, a ugotovil je, da je buden in da je v obratu tišina, ki

ni obetala nič dobrega. Najprej je pomislil, da je zmanjkalo električne energije, a luči so še vedno gorele. Dvignil je telefonsko slušalko in poklical vzdrževalce, a se nihče ni oglasil. Verjetno so že odšli v obrat, je pomislil in tudi sam odhitel skozi vrata.

Prišel je v strojnico, ki je bila duša obrata. Poiskal je vodja vzdrževanja in vprašal:

»Vraga, kaj pa je spet narobe?«

»Ne vem, še iščemo,« mu je odvrnil vodja vzdrževanja Pepe.

»Kaj je, pa menda veš?«

»Pritisk olja je padel.«

»Kaj je s črpalkami?«

»Ne vlečejo, a kaže, da s črpalkami ni nič napak.«

»Pač mora biti.«

»Ne, mislim, da je zmanjkalo olja.«

»Si nor — pred tednom je bilo olje zamenjano. Dvajset ton uvoženega hidravličnega olja! Pojdiva k rezervoarjem!«

Rezervoarji so bili pod strojnico. Do njih se je prišlo iz posebnega prostora po stopnicah. Spustila sta se v podzemlje, ki je bilo prepreženo s cevmi, rezervoarji, zasuni, ventili. Pepe ga je peljal do velike posode in prebledel.

»Poglej kazalo,« je zajecjal Pepe.

Lapajne je pogledal stekleno cev ob rezervoarju in videl, da v njej ni olja.

»Pepe, kaj se je zgodilo?«

»Lapajne, samo ena možnost je.«

»Katera?«

»Olje je oteklo.«

»Kam?«

»Pod tem prostorom je še en velik zbirni rezervoar za odpadno olje. Pridi!«

Pepe ga je peljal do enega izmed velikih ventilov in obotavljajoče prijel za okroglo zapiralo in ga skušal odviti v levo. Ni se premaknilo. Potem ga je zasukal v desno in vdalo se je.

»Od... od... odprt je,« je zajecjal Pepe in sedel na cev poleg ventila.

»Sam vidim,« je potrdil Lapajne in tudi sedel poleg njega. »V kolikem času lahko prečrpamo olje nazaj in poženemo stroje,« je vprašal Lapajne.

Pepe je samo žalostno zmajal s glavo.

»Kaj pa zmaguješ z glavo?«

»Spo... spo... spodaj je še staro olje. Čakali smo cisterno, da ga pretočimo.«

»Kaj pa govoriš?«

»Lapajne tako je. Vse olje je fuč, neuporabljivo, ker se je zmešalo s starim.«

»Pa saj ne gre dvojna količina v tisto tam spodaj?«

»Kar je več, gre v odtočni kanal in reko, ki bo krepko umazana.«

(se nadaljuje)

Izbrana pesem

Jorge Luis Borges

Beli jelen

Iz katere divje balade iz Anglije zelene ali perzijske gravure, iz katerega skritega kraja noči in dni, ujetih v minulo, ki nam uhaja, je davi prišel beli jelen v moj sen? Trajalo je sekundo. Videl sem, kako gre čez plan in izginja v zlatem popoldnevu, bitje miline, varljivo, vzeto malce iz spomina malce iz pozabe, jelen, ki ima le eno stran. Navzočnosti, ki upravljajo ta čudni svet so mi dale o njem sanje, a ne pravice nanj; v kotičku neskončne prihodnosti te spet nemara srečam, jelen mojih sanj. Sam sem bežen sen, ki bo čez kak dan zginit tako kot sen o trati in belini.

Objavljeno v Novi reviji, št. 3-4, 1982/83.
Izbral: Božidar Lakota.

POŠTENOST

Je poštenost vprašanje časa?
Ali pa ta človeška lastnost od časa ni prav nič odvisna?

Nekateri menijo, da je vsak človek nacionalist, pristaš elitizma in bolj ali manj naklonjen bogatemu ali revnemu razredu.

To je res: vsak človek je bolj ali manj naklonjen nekemu narodu, ne glede na to, koliko to pokaže; in vsak je bolj ali manj naklonjen različnim moralnim sistemom (npr.: elitizem jehovcev, elitizem nekaterih komunistov ali drugih izhajajo iz človekovega naravnega prepričanja, da je določen moralni sistem boljši, kot so drugi).

Nekateri tako hudo sovražijo bogate, da jim ne samo vse poberejo, ampak jih docela onemogočijo, tako da jih izženejo iz države, če že ne likvidirajo (na primer v stalinizmu), namesto da bi jim nudili enake pogoje kakor revnim. Nekateri enostavno pobesniijo, kadar zaslišijo besedo kapitalist, bouržuj, aristokrat — ne glede na to, ali je človek, ki ga označujejo te tri besede, pošten ali nepošten. Zato po analogiji zaključujem, da je to isti načelni princip kot pri gestapovskih nacionalistih v Aushwitzu.

V resnici gre pri vsej tej problematiki le za poštenost in nič drugega. &3 Tolerantne družbe hočejo nepošteno »prevzgojiti«, stalinizem pa jih je enostavno likvidiral, čeprav niti ni poznal definicije poštenosti.

Človek ne sme obljubiti, da bo dvignil težak kamen; kajti če obljube ne more izpolniti, je nepošten! Nepošten je torej tudi tisti, ki preceňuje svoje zmožnosti.

S pijancem se na primer nočem družiti, ker se z njim ne morem družiti, saj se ga bojim, bojim njegove živalske in divjaške narave; zato moram med njim in seboj napraviti zid, če hočem biti pošten bodisi do sebe, bodisi do moralnega sistema, bodisi do sočloveka; pa naj se temu reče elitizem, ali kakorkoli že, to je pošteno in taka izjava je poštenost!

Jožef Krojca

Pri preizkušanju vida se mu je izmaknil stolček... Črno je videl črno, belo belo, kakor je črno na belem ali belo na črnem: črno — črno in belo — belo — dokler se mu ni povsem stemnilo pred očmi — od večnih lumparij pod soncem.

Tako rad imam čiste račune, a žal dobivam vse bolj mastne in umazane...

Rudolf Arh: Kašča — tuš

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Izvršni svet OS Radovljica je na 48. seji 22. septembra potrdil rebalans plana sklada za intervencije v kmetijstvu in se seznanil s poročilom o prelivu dodatne turistične takse za poseben program ureditve Bleda in Bohinja v letu 1987. Sprejel je predlog sanacije poškodb zaradi neurij in potrdil imenovanje članov organizacijskega komiteja FIS Bohinj 87 ter opravil rebalans plana blagovnih rezerv.

● OK SZDL Radovljica je na pobudo republiške konference SZDL Slovenije začela priprave za evidentiranje možnih kandidatov za nosilce funkcij novoustanovljene republiške SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in za zagotavljanje osnovne preskrbe.

● Svet ZKS v krajevni skupnosti Bled je dal pobudo krajevni konferenci SZDL za konstituiranje dveh novih terenskih odborov SZDL na območjih Jarše — Želeče in Dindol — Zagorice, kjer se je število prebivalcev v zadnjih letih najbolj povečalo.

● Do 19. septembra so bile v avli občinske skupščine Radovljica in v prostorih KS Lesce razgrnjene dopolnitve in spremembe zazidalnega načrta Lesce — center. Do 25. septembra so si krajani lahko ogledali v KS Bled in občinski avli v Radovljici dokumente o prostorski ureditvi celotnega območja Bleda. Hkrati je bilo v občinski avli na ogled več dokumentov o prostorski ureditvi območja Radovljice. O vseh naštetih dokumentih oziroma dopolnitvah bo tekla javna razprava.

● Po podatkih republiške izobraževalne skupnosti so bili povprečni neto osebni dohodki v prvem polletju 1987 v osnovnem šolstvu 231.189 din, v srednjem šolstvu 262.335 din in v gospodarstvu 200.643 din. V radovljiški občini so v tem obdobju povprečni neto osebni dohodki v osnovnem šolstvu znašali 268.525 din, v srednjem šolstvu 265.331 din in v gospodarstvu 196.185. Neto osebni dohodki v osnovnem šolstvu so bili po teh podatkih najvišji v radovljiški občini. Ta poprečja so znašala v občini Kranj 251.510 din, v Trzinu 239.154 din, v Škofji Loki 238.410 in na Jesenicah 218.431 din.

● Postaji gorske reševalne službe v Radovljici je bilo letos iz občinskega proračuna dodeljeno 450 tisoč din, od tega je že izplačano 125 tisoč din. Gorska reševalna služba Bohinja bo dobila 772.500 din, od tega je do konca junija prejela 380.000 din.

● Na Bledu je bil prejšnji teden mednarodni posvet o učinkih človekovih dejavnosti na življenjsko okolje. Ob svoji

25-letnici ga je pripravil Institut za geografijo Univerze E. Kardelja iz Ljubljane. Nastopilo je 60 referentov, od teh 40 jugoslovanskih in 20 iz vzhodnoevropskih dežel.

● Ker so v radovljiški občini že dalj časa težave pri združevanju denarja za program naložb, ki jih izvajata SIKS in Komunalno gospodarstvo Radovljica, je izvršni svet občinske skupščine od OZD zahteval, da poravnajo svoje deleže v višini 1,5 % iz čistega dohodka najkasneje do 30. oktobra, ker je program že močno ogrožen.

● V kampih radovljiške občine (Šobec, Zaka, Radovljica in Bohinj) je bilo v prvem polletju zaradi slabega vremena za dobrih 6 % manj nočitev kot lani v istem obdobju. Najbolj opazno je bilo zmanjšanje domačih nočitev. Teh je bilo letos manj kar za 57,5 %, tuje pa so porasle za 6,6 %.

● Turistična zveza Gorenjske je podelila letošnja priznanja najbolj prizadevnim turističnim podmladkom v gorenjskih osnovnih šolah in njihovim mentorjem. Prejeli sta jih osnovni šoli na Bledu in v Bohinjski Bistrici ter mentorice Anica Por iz Gorij, Magda Bogataj in Marica Vukašević z Bleda.

● Po programu območne vodne skupnosti za Gorenjsko bodo delavci Podjetja za urejanje hudournikov iz Ljubljane še to jesen uredili Mrzli potok na Koprivniku v Bohinju. Z deli so pričeli pred tremi leti. Osušene površine bodo kmetje lahko že prihodnjo pomlad obdelali.

● V občini Radovljica so v družbenem kmetijstvu v letošnjem prvem polletju odkupili 1.198.000 litrov mleka, kar je 48,2 % letnega plana. V zasebnem sektorju so pri kmetih v tem času odkupili 3.499.000 litrov mleka in tako uresničili že 57,7 % letnega plana.

● Predstavniki tovarne Elan iz Begunj so pred dnevi podpisali pogodbo o dolgoročnem tehničnem sodelovanju za proizvodnjo tekaških smučí z delovno organizacijo Stilles v Sevnici. Elan bo namreč prestavil tovrstno proizvodnjo v obrat na Blanci, kjer bodo izdelali do 15 % tekaških smučí za svetovno tržišče.

● Razen nekaj več kot petsto predšolskih otrok, ki so že vključeni v Vzgojnovarstveno organizacijo v radovljiški občini, bodo v šolskem letu 1987/88 po skrajšanem programu — 600 ur letno, zagotovili pripravo na osnovno šolo (prej malo šolo) še za okoli sto predšolskih otrok, ki ne obiskujejo vrtcev.

● Gmotni položaj zdravstva v radovljiški občini se kaže tudi v težavah pri posodobitvah posameznih zdravstvenih objektov. Lani so morali obnoviti centralno kurjavo in streho na zdravstvenem domu na Bledu, vendar Zdravstvena skupnost Radovljica še vedno ni poravnala stroškov v višini 14 milijonov

din. Posebna strokovna komisija je ugotovila, da tudi streha v zdravstvenem domu v Bohinjski Bistrici ne bo vzdržala še ene zime. Za to naložbo pa je treba zbrati po sedanjem predračunu najmanj 20 milijonov din; kje, še nikomur ni znano.

● Julija letos je bilo v občini Radovljica povprečno zaposlenih 13.069 delavcev, kar je 1,5 % več kot lani v tem času. Prvič se je zaposlilo 33 delavcev v gospodarstvu in 3 v negospodarstvu. V občino je prišlo 234, odšlo pa 239 delavcev. Od skupnega števila zaposlenih v gospodarstvu je nad 50 % žensk, v negospodarstvu pa je njihovo število še večje, in sicer kar 75,7 %.

● V nasadu jabolk Resje pri Podvinu so 24. septembra začeli z obiranjem letošnjih plodov. Letos bo manj pridelka kot lani, ko so obrali nad 700 ton. Letos bo pridelek za 200 ton manjši. Jabolka prodajajo po 400 do 500 din za kg, odvisno od sorte in kakovosti.

● Zaradi dežja je OK ZRVS Radovljica za 25. september napovedani partizanski tabor heroja Antona Dežmana — Tončka v Ribnem morala že drugič prestaviti.

● Kulturna skupnost Radovljica je po sklepu svojega predsedstva zadnji teden v septembru razposlala javni razpis za letošnja priznanja Linhartove plakete, ki jih vsako leto podeljujejo zaslužnim posameznikom ali društvom ob Linhartovem dnevu 11. decembra. Prijave za predloge nagradencev bodo sprejemali do 1. novembra 1987.

● Predsedstvo in koordinacijski odbor za tekoče in splošne zadeve ter razvoj kulture pri Kulturni skupnosti Radovljica sta priporočila OK SZDL Radovljica, da skliče posvet o problemih knjižnične mreže v občini.

● V graščini Grimšče na Rečici pri Bledu sta ženski pevski zbor Almira in moški komorni zbor A.T. Linhart iz Radovljice v petek, 25. septembra, pripravila skupni celovečerni koncert slovenskih ljudskih in umetnih pesmi.

● Na baliniških BK Zarja v Ljubljani so bile v soboto, 19., in v nedeljo, 20. septembra, kvalifikacijske tekme drugouvrščenih balinarskih ekip iz vseh treh medrepubliških lig (sever, jug in vzhod): BK Radovljica, BK SDK Split in BK Lučki radnik Reka. Doseženi so bili naslednji rezultati: BK Radovljica — SDK Split 11 : 7, BK SDK Split — BK Lučki radnik 14 : 4 in BK Lučki radnik : BK Radovljica 10 : 9. Ker je vsako moštvo doseglo po eno zmago, so odločali količniki. Splitčani so dobili količnik 5 točk, Radovljčani 2 točki in Rečani 8 negativnih točk. Zaradi tega so se v prvo ligo uvrstili balinarji iz Splita, Radovljčani pa so kljub temu, da so splitsko ekipo premagali, ostali v medrepubliški ligi, kjer bodo poskušali ponovno srečo za vstop v prvo ligo prihodnje leto.

Zvezni predpisi ovirajo izvajanje programov SIS

Koordinacijski odbor za usklajevanje skupne porabe pri SIS družbenih dejavnosti občine Radovljica je na zadnji septembrski seji proučil možnosti za izvajanje programov družbenih dejavnosti v luči najnovejših predpisov, ki so vse prej kot stimulativni. Stanje na tem področju je še bolj zaskrbljujoče, so menili udeleženci seje, ko so razčlenjevali priliv prihodkov za SIS iz prispevnih stopenj v zadnjih osmih mesecih letos. Sprejeli so sicer predlog rebalansa finančnih načrtov vseh SIS družbenih dejavnosti za leto 1987, ki pa verjetno ne bo izvedljiv, četudi bodo predlagali nove (nižje) prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov za obdobje od 1. oktobra do 31. decembra 1987.

Spet so opozorili na izredno neugodne razmere v vseh SIS, ki so jih povzročili novi predpisi in intervencijski zakon, še posebno pa na razkorak med določili republiške in zvezne resolucije o družbenem planu. Povsem nelogično je, da morajo zaradi predpisov zvezne administracije v občini prikazati v osmih mesecih kar 717 milijonov (novih!) presežkov, ko hkrati v SIS ne morejo zagotoviti denarja niti za minimalne programe! Te presežke pa bo po teh predpisih treba vrniti — komu? Eno-

stavno bodo blokirani! V radovljiški občini bodo posledice takšne neskladnosti posebno težko občutili v skupnostih za zdravstvo, izobraževanje in kulturo.

Na seji so sklenili, da se morajo predstavniki skupščin, strokovne službe SIS in izvršnega sveta občinske skupščine Radovljica pogovoriti s pristojnimi republiškimi organi, da bi s skupnimi prizadevanji odpravili našete nesmiselne predpise ali vsaj ublažili nastala neskladja.

JR

Tam, kjer je veselje doma

Sonce, morje in dobra volja so bili aduti zadnjega tridnevnega dopusta jeseniških godbenikov v Crikvenici.

Počitniški dom Železarne Jesenice v Crikvenici je po vsej dolgi in naporni sezoni gostoljubno odprl vrata Pihalnemu orkestru jeseniških železarjev. Ko je izgledalo, da se za upravnika Ivana in njegovo ekipo začenejo mirni dnevi, so bili od 13. do 15. septembra deležni posebno vsele izmene. Godbeniki so skušali v kratko odmerjenem času izkoristiti vse, kar jim je bilo ponujeno: prijazna domačnost doma, ustrežljivost osebja, imenitna kuhinja, pravo poletno sonce in enkratno toplo morje. Godbeniki so si ta odhiti priložnosti celoletnim predanim delom. Tudi v najhujši vročini so igrali doma in v zamejstvu, tako v Avstriji kot Italiji. Prav zaradi tega je bil ta skupen dopust še posebej dobrodošel. Za godbenike in svojce je minil ob različni rekreaciji na suhem in v vodi, večkrat v teh treh dneh pa je ubrana glasba privabila številne turiste v bližino doma. Posebej ubrano je izzvenel ponedeljkov promenade koncert pred domom, ki je navdušil mlado in staro.

Tako kot vse lepo hitro mine, je tudi ta dopust prehitro minil. Treba je bilo domov, v službo, v šolo in se-

veda spet vsaj dvakrat tedensko na vaje, koncerte, proslave...

Godbeniki se ob tej priložnosti ponovno zahvaljujejo vsem, ki so jim omogočili toliko lepega. Zavedajo se, da je to v teh kriznih časih še posebno priznanje, zato obljubljajo, da družbe tudi v prihodnje ne bodo razočarali.

ŠM

Domislice in reki v šaljivi preobleki

Bil sem sam v sebi s tabo: pogovarjala sva se o molku — jeziku večnosti.

Tudi staremu kozlu odleti pikapolonica visoko v nebo, kadar se ob njem smehlja dete.

Za vsemi dušebrižneži so brezdušni računi.

Na delu so pritlikavci z vrazjimi pritliklinami.

Zlovešče večine so orožje zlih.

Volja se nakaplja kakor vosek, da lahko pokončno goriš...

Kako naj te ljubi, če telesu ne daš kril?

Ubil se je jajce: na svet je priplaval po zdravi prežganki.

Svoboda je: služiti dober kruh s svojo pametjo in rokami.

ODKRILI BODO SPOMINSKO PLOŠČO OKRAJNEMU ODBORU OF NA KOPRIVNIKU

V nedeljo, 4. oktobra, bodo ob 11. uri na stavbi krajevnih skupnosti na Koprivniku v Bohinju odkrili spominsko ploščo okrajnemu odboru Osvobodilne fronte Bohinj. Slesnost pripravila občinska konferenca SZDL Radovljica, ki je na proslavo povabila vse preživele člane vaških odborov OF, gospodarskih komisij, nekdanje članice AFŽ, člane Zveze slovenske mladine, člane celic KP in aktivov SKOJ, kurirje, borce Jeseniško-bohinjskega in Kokrškega odreda, pripadnike VOS in narodne zaščitne ter domačine.

JR

Gorenjski muzej vabi

V Mali galeriji mestne hiše je odprta razstava Začetki otroške likovnosti.

V galeriji mestne hiše so predstavljena grafična dela iz galerijskih zbirk Gorenjskega muzeja.

V OŠ dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici si lahko do 15. oktobra ogledate razstavo razglednic in fotografij: Gorenjski kraji in ljudje pred prvo svetovno vojno.

Na tečaje!

VIZ — TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vabi v naslednje tečaje, ki se bodo pričeli v oktobru:

- za skladiščenje,
- strojno pletenje,
- italijanskega jezika,
- slovenskega jezika,
- angleškega jezika.

Organizirali bomo tudi tečaj knjigovodstva za obrtnike. Naučili se boste obračunavati prometni davek, voditi knjigo o prometu, prijavit davčno napoved itd. Predavali bodo strokovnjaki s tega področja. Prijavite se lahko po ☎ 81-072.

Srečanje vezistov NOV in JLA ob dnevu vezistov

Del udeležencev srečanja vezistov NOV Gorenjske in enote za zvezo vojašnice Stane Žagar v Kranju.

Temelji NOV in organizacija zvez so bili sprejeti na posvetovanju v Stolicah 26. septembra 1941. Zato vezisti NOV in JLA ta dan praznujejo kot dan vezistov.

Vezisti NOV in JLA na Gorenjskem so ga praznovali skupno v petek, 25. septembra, v vojašnici Stane Žagar v Kranju. Ob osmi uri so vse veziste pozdravili major Raša Mihajlovič, predsednik sekcije vezistov za Gorenjsko, v imenu pokrovitelja, DO PTT za Gorenjsko, pa Silvester Novak. Pozdravom in sprejemu je sledil razgovor z vojniki in vezisti JLA. Borci NOV so pripovedovali o doživetjih in pridobljenih izkušnjah pri opravljanju službe vezistov v NOB. Nato so si vezisti NOV ogledali moderen kabinet za učenje radiotelefografije in vse naprave ter prevozna sredstva, ki jih vezisti JLA uporabljajo na terenu. Slovo je bilo tovariško in toplo. Dogovorili so se, da se zopet vidijo in srečajo na letni skupščini, ki bo 28. oktobra, ob 10. uri v prostorih pošte v Kranju. Delavci PTT nadaljujejo tradicije vezistov NOB. Borci si bodo ogledali novo telefonsko centralo na Planini v Kranju, podelili pa bodo tudi delovna in jubilejna priznanja.

Branko Blenkuš

Sklepi in stališča občinske turistične zveze

Na seji občinske turistične zveze, ki je bila pred kratkim v Kranjski gori, so obravnavali predlog srednjeročnega turističnega razvoja v jeseniški občini. Za področje od Mojstrane do Rateč je predlog pripravljen in ga bodo prejela v razpravo vsa turistična društva, za področje od Zirovnice do Hrušice pa ga pripravljajo.

Predlog je predstavil Jože Borštnar, ki je v izvršnem svetu občine zadolžen za turistično dejavnost. Ker so s stanovanji za hotelsko-turistične delavce težave, naj bi predsednik izvršnega sveta občine sklical poseben razgovor. Pristojnim bodo tudi predlagali, naj novo cesto vzhodno od Žvagnovega mostu speljejo nad Savo, brez premikanja rečne struge. Glede na pisanje Dnevnika, da v Kranjski gori ni mogoče dobiti podatkov o zasedenosti sob, je bilo dano pojasnilo, da so ti podatki na voljo v informativni pisarni turističnega društva. Predlagali so, da se prostor, kjer je jeseniški avtokamp, da v uporabo sedanjemu upravljalcu, ki naj ga uredi po evropskih standardih. Za kamp v Gozd-Martuljku je predviden večji prostor, ki ga bo mogoče bolje urediti kot sedanjega.

Letos poleti so bile težave z napisi in smerokazi za sobe za goste. Ker niso bili postavljeni in narejeni v skladu z novimi zakonskimi predpisi, so jih delavci Cestnega podjetja brez predhodnega obvestila odstranili. Seveda so bile zaradi tega oškodovane delovne organizacije in zasebniki. Občinska turistična zveza je posredovala, da so jih začasno spet postavili, v prihodnje pa mora vsak, ki jih želi postaviti, narediti vlogo na Cestno podjetje Kranj, kjer bodo določili ustrezno lokacijo, obliko ter barvo reklame.

Turistični zvezi Slovenije so predlagali, da bi v prihodnje pri ocenjevanju urejenosti krajev vpeljali še peto ocenjevalno skupino, v kateri naj bi bila mesta in občinska središča.

Predlagali so, da bi ostreje nastopili proti tistim, ki ne upoštevajo občinskega odloka o javnem redu in miru in proti tistim, ki onesnažujejo okolico.

Predsednik občine je povedal, da je na novo odprto delovno mesto občinskega redarja.

Zaradi nejasnostiglede plačevanja turistične takse je predstavnik davčne uprave pojasnila, da takse ne plačajo samo tisti poslovni gostje (delavci), za katere je delovna organizacija sklenila najemno pogodbo z lastnikom najetih prostorov. Kdor sklene tako pogodbo, d gostov ne pobira takse, mora pa od takega dohodka plačati ustrezen davek občini.

Evidencialni so še pet članov za občinsko konferenco SZDL, sprejeli sklep o spremembi 32. člena družbenega dogovora o trajnem varstvu spomenikov in grobišč borcev NOB, sprejeli nekaj osnovnih smernic za srečanje turističnih delavcev Gorenjske, ki bo prihodnje leto v jeseniški občini, ter sprejeli stališče do nepravilnega informiranja nekaterih časopisov v zvezi s finančnim položajem v hotelu Lek in hotelih Gorenjke v Kranjski gori. Na prihodnji seji, ki naj bi bila novembra, bodo obravnavali program razvoja, sprejeli predlog za višino turistične takse v letu 1989, pregledali uspešnost letne ter načrte in predvidevanja za letošnjo zimsko sezono.

Branko Blenkuš

Urejenost in čistoča je ena od desetih turističnih zapovedi!

Odkar je pri Turističnem društvu Dovje — Mojstrana predsednica Metka Košir, je dejavnost zelo zaživela. V sodelovanju s krajevno skupnostjo so obnovili kažipote, na levi strani ceste v Vrata pa so malo pred trgovino v Mojstrani postavili reliefno panoramo svojega kraja z okolico.

Največ dela v letošnjem letu so imeli z izdajo prvega barvnega prospekta, ki so ga natisnili v deset tisoč izvodih. Veliko časa, prostovoljnega dela in sredstev so vložili tudi v polepšanje Mojstrane in drugih naselij. Številne rože, lepo urejene hiše in vrtovi so prispevali, da je Mojstrana z okolico pri ocenjevanju krajev v občini prejela od sto možnih 75 točk, kar je za Kranjsko goro z 80, in za Zirovnico s 76 točkami tretje mesto v občini. Če ne bi odpovedala komunalna služba, ki letos ni oplela javnih nasadov in pokosila trave ob cesti, bi se Mojstrana z okolico lahko uvrstila še na boljše mesto.

Branko Blenkuš

Pred novo hokejsko sezono

Nadaljevanje

6. KAZNI

Po veličini prekrška se dosojajo naslednje kazni:

a) Kazen igre:

- za poskus ali namerno poškodbo igralca,
- igralcu, ki vrne udarec,
- za namerno branje igralca,
- za zamahovanje s palico med preprirom,
- za poškodbo pri bodenju z ročajem ali rezilom palice,
- za pretep.

b) Velika kazen (5 minut):

- nalet na ograjo, če pride do poškodbe,
- napadanje vratarja s telesom v vratarjevem prostoru,
- napadanje vratarja izven njegovega prostora,
- krošček, če pride do poškodbe,
- koleno ali komolec, če pride do poškodbe,
- poškodba s palico nad višino ramen,
- poškodba pri oviranju s palico,
- udarjanje s palico,
- zamahovanje s palico proti igralcu med preprirom,
- namerno vržena palica ali kaj drugega proti ploščici,
- za prvi udarec s pestjo.

c) Mala kazen (2 minuti):

- preveč igralcev v igri,
- napačna začetna postava,
- za menjavo opreme, če je oprema v redu,

- če igralec igra s palico, ki jo nese vratarju,
- vratar ali igralec, ki nima pravilne opreme,
- vratar za prepri izven vratarjevega prostora ali igranje preko srednje črte,
- vsako ugovarjanje sodniku,
- če žali igralce, sodnike, če ne gre na klop za kazni, če meče stvari na ledeno ploskev,
- če uradne osebe udarjajo ob ograjo, žali, ovirajo itd.,
- urejanje opreme na ledeni ploskvi,
- nalet na ograjo,
- igranje z zlomljeno palico,
- napadanje,
- napadanje vratarja izven njegovega prostora,
- krošček,
- namerno udarjanje ploščice izven igrišča,
- namerno premaknjen gol,
- zavlačenje — menjava,
- udarec s kolonom ali komolcem,
- fizični dotik pri začetnem metu,
- za drugo napako pri začetnem metu,
- padanje na ploščico,
- vratar drži ploščico za gol črto in se z nobenim delom opreme ne dotika vratarjevega prostora,
- za pretirano grobost,
- igralec drži ploščico z roko,
- vratar za kopičenje snega, metanje ploščice z roko naprej, na gol ali za št. tnike,
- visoke palice v napadalni tretjini,
- oviranje,
- prezgodnje zapuščanje klopi za kazni,
- če se igra več kot enkrat za svojim golom brez oviranja,
- zaustavljanje ploščice ob ograji brez oviranja,
- za moštvo, ki po 30. sek. ne začne z igro,
- udarjanje s palico,
- spotikanje z nogo, kolonom, palico, komolcem, laktom.

d) Mala ali dvojna mala kazen (2 ali 2 + 2 minuti):

- za prekomerno grobost,
- vržena palica na ledeno ploskev, če jo vratar (igralec) pobere,
- če igralec zapusti klop med preprirom,
- nalet na vratarja v vratarjevem prostoru.

e) Mala kazen in disciplinska kazen (2 + 10 minut):

- igralcu s klopi, ki protestira pri sodniku,
- igralcu, ki noče dati opreme za merjenje,
- igralcu za bodenje z rezilom ali ročajem palice.

f) Disciplinska kazen:

- oviranje pri kazenskem strelu,
- sramotilo govorjenje, če igralec strelja ploščico na sodnika, meče opremo z igrišča, udarja po ograji, če ne gre takoj na klop za kazni in izziva sodnika itd.,
- dotik, držanje, suvanje sodnika, nadaljevanje pretepa,
- pretep izven igrišča,
- če do 5 igralcev zapusti klop v času pretepa.

g) Disciplinska kazen igre:

- dotik, držanje, suvanje sodnika, palica z igrišča, nadaljevanje pretepa, uporabljanje nesposobnih gest, vztrajanje pri obnašanju, ko je bil že kaznovan,
- uradna oseba, ki naredi disciplinski prekršek,
- za tistega, ki tretji vstopi v pretep,
- če igralec zapusti klop v času pretepa,
- do pet igralcev, ki zapustijo klop in sodelujejo v pretepu,
- za uradno osebo, ki je med igro na ledeni ploskvi.

h) Velika disciplinska kazen:

- nenormalno obnašanje — oviranje poteka tekme,
- uradna oseba drži ali udari drugo osebo ali ovira potek tekme,
- poskušanje ali poškodovanje uradne osebe,
- telesni stik igralca z gledalcem,
- za službeno osebo, ki drži ali udari sodnika.

7. DOGOVORJENI KRITERIJI

Pred začetkom letošnje sezone so se na Jesenicah zbrali na delovnem sestanku trenerji in sodniki, ki bodo sodili tekme kot glavni sodniki, in se dogovorili za enoten kriterij pri vodenju tekem. Kratke povzetke tega dogovora je:

- Velik poudarek bo dan disciplini igralcev na tekmi in zato strožje kaznovanje nešportnega vedenja.
- Strožje se bodo kaznovali vsi prekrški, ki bi lahko povzročili poškodbe igralcev.
- Vsaka uporaba palice, brčanje z nogo ali udarci s pestmi (kdor udari prvi) se bodo kaznovali s kaznijo igre.
- Če sodnika napadejo igralci, funkcionarji ali gledalci, se tekma takoj prekine.

S tem kratkim povzetkom pravil igre smo vam hoteli samo osvežiti spomin in prispevati svoj delež k boljšemu razumevanju in čim bolj športnemu bodrenju igralcev hokeja na ledu.

Zbor sodnikov

Viktor Brun:

3

Oživljena Golica, a ne za dolgo

Klub je poleg nogometa gojil še turizmo, težko atletiko, lahko atletiko, plavanje in kolesarjenje. Prvi predsednik kluba je bil France Klinar, eden prvih nogometašev na Jesenicah, tehnični vodja pa Janez Černe, prvi organizator in pobudnik nogometa in hkrati igralec.

Nogometno igrišče si je klub pridobil s prostovoljnim delom svojega članstva, ki so ga takrat imenovali »kuluk« (tlaka) in sicer v »Mojstrani« (današnji športni park pod Mežaklo). Tedaj je bila tam prijetna jasa, obkrožena z vencem visokih in košatih bukev. Zemljišče je bilo last KID; polovico tega prostora ob vznožju kamnoloma je KID dala v najem nogometašem. Nogometno igrišče je imelo lego vzhod — zahod. Kljub požrtvovalnemu delu članstva pri urejanju zemljišča so morali odšteti še 18.000 tedanjih kron.

Tako so Jesenice dobile nogometno igrišče, ki je obdržalo svojo domovinsko pravico do današnjih dni, čeprav je nekajkrat menjalo svojo podobo in tudi gospodarja.

V moštvu Golice je bilo nekaj odličnih telovadcev jeseniškega Orla. Ker je telovadna zveza Orla v Ljubljani prepovedala gojitev nogometa v njenih organizacijah, je prenehal delovati SK Golica nekje na začetku 1925. leta.

Ustanovitev Edinosti leta 1925

S prenehanjem delovanja Golice je na Jesenicah nastala kratka nogometna praznina. Učitelj Leon Pibrovce je bil pobudnik in ustanovitelj; prvo kulturno izobraževalno in športno društvo Edinost; prvi predsednik društva je bil Franc Keršajin. V okviru društva so delovale: gledališka, šahovska in nogometna sekcija ter tamburaški zbor. V društvo so radi sprejemali zlasti mladino, ki je bila narodno napredno usmerjena, prevladovali pa so Sokoli.

Nogometaši Edinosti z igriščem niso imeli težav, nasledili so ga od svojih prednikov. Od tovarne pa ga je dobilo v najem telovadno društvo Sokol.

Nogometne tekme so bile dokaj pogoste. V gosteh so imeli zlasti moštva iz Celovca kot Sturm, KAC, Rapid, sem in tja pa tudi Beljačane in ljubljanske klube.

V moštvu Edinosti so igrali kar trije bivši igralci Triglava z Dovjega, in sicer: brata Janko in Joško Janša ter France Potočnik. Precej navezan je bil na Jesenice tudi Kranjčan Tine Zebre.

Moštvo je bolj poredko vadilo, igralci so bili različno zaposleni. Edinost je bila v nekem smislu reprezentanca v malem. Vratar Dimitrij je bil ruski emigrant in je bil zaposlen kot financer, pa se je pojavil na igrišču le na tekmah. Spominjam se, da je med igro večkrat omedlel, če je moral malo bolj pogumno v boj. Na nogo so ga spravili z domačim zdravilom (slivovko). Kazalo je, da se je na to zdravilo že prej navadil.

Nogometni treningi, kar jih je pač bilo, niso bili še posebno zahtevni. Najhujše je bilo vratarju. Pridobivanju vratarskih veščin je bil posvečen ves repertoar treninga. Igralci so se razporedili ob prečni črti šestnajsterca ter izmenično z mesta, z zaletom, včasih celo z volej udarci streljali na vrata. Vratar pa je pri tem moral pokazati vse svoje sposob-

nosti in se je pošteno namučil. Takle treningi so trajali do poznega večera. Medtem so se izmenjali že tudi nogometaši. S treningom jih je nekaj prenehalo, pa smo vskočili mladi »barakarji«. Tako je tudi meni nanoslo, da sem stopil med vratnice, kamor me je vleklo že od prve tekme, ki sem jo videl.

Posnetek je s tekme, ki je bila 24.7.1927 v »Mojstrani«, v kateri so igralci Edinosti z 8 : 2 premagali moštvo SK Krakovo iz Ljubljane. Za popularizacijo nogometa na Jesenicah ima moštvo Edinosti pomembno zaslug.

Nogometno moštvo Edinosti: klečijo od leve: Janez Pristov, Dimitrij, Rudi Rajhman. Stojijo od leve: Karel Zwischenberger, France Potočnik, Janko Janša, Joško Janša, Herman Hartman, sodnik Lovro Humer, France Smolej.

Moštvo Bratstva leta 1927

75 let jeseniškega nogometa

Obdobje med obema vojnama

Splošni obris

Po porazu v vojni je 1918. leta avstro-ogrska država razpadla. Slovenci, Hrvati in Srbi so po večstoletnem suženstvu spet postali svobodni. Nastala je možnost združitve jugoslovanskega ozemlja v enotno državo. Toda na oblast je prišla buržoazija. Težnje jugoslovanskih narodov, da bi ustanovili državo, v kateri bi delovni ljudje uveljavili demokratske pravice, svobodo in enakopravnost, se niso uresničile.

V našem kotu Gorenjske so se prostovoljci borili do 1920. leta za severno mejo in naše slovensko ozemlje. Vse te okoliščine so vplivale, da je športno življenje na našem območju začelo oživljati šele v letu 1920.

Poleg telovadnih organizacij in smučanja, ki so bile dokaj dejavne že v preteklih letih, je tudi nogomet nadaljeval svojo šele začeto, a prekinjeno pot. Nogomet se je pojavil spet na Jesenicah in Dovjem, v krajih, kjer je stekla njegova zibelka. Vendar so Dovžani vzdržali le do leta 1924. Niso imeli zaledja, moštvo so sestavljali le tamkajšnji študenti in njihovi prijatelji iz Ljubljane.

Podobna usoda je doletela v letu 1925 tudi nogometaše »Golice« na Jesenicah. Ti so delovali pod okriljem jeseniškega »Orla«. Njegova osrednja zveza v Ljubljani je ocenila, da nogomet škoduje razvoju in napredku telovadbe in ga je zato v svojih organizacijah prepovedala.

Na Jesenicah pa se je pojavilo že istega leta novo nogometno moštvo pod okriljem kulturno izobraževalnega društva »Edinost«. Pobudniki in ustanovitelji tega društva so bili iz vrst Sokola. Tudi nogometaši Edinosti niso dolgo delovali, prenehali so v letu 1929.

Toda v tem času se je nogomet na Jesenicah že uveljavil. Leta 1927 je bil ustanovljen nogometni odsek DTKZ Svoboda, samoniklo se je pojavilo moštvo Triglav, ki se je kmalu organiziralo v SK Bratstvo. Golica je dobila naslednika v SK Borec. Ta se je pozneje preimenoval v ASK Gorenje. Tudi Hruščani niso držali križem rok. Vmes pa je bilo nekaj mladinskih samorastniških moštev, ki so jih v nogometnem navdušenju ustanovljali v stanovanjskih okoliših in prirejali med seboj prave nogometne spopade.

Skratka, gre za obdobje širokega razmaha nogometa, v katerem se je nogomet razvil od nizke začetne stopnje na dokaj visoko raven na Slovenskem.

In končno ne gre prezreti dejstva, da so se z ustanavljanjem športnih organizacij borili za mladino. Vsaka športna organizacija je bila politično obarvana z določenimi političnimi cilji, ki so jih njihovi voditelji razglašali za napredne, pa čeprav tega ne bi mogli trditi za vse.

Hokej na ledu

V soboto, 3. oktobra, ob 18. uri
Jesenice : Crvena zvezda.

V sredo, 7. oktobra, ob 18. uri

Kranjska gora — Gorenjka : Partizan.

Vabljeni!

Hokej

Dober začetek prvakov

Letošnje državno prvenstvo v hokeju na ledu bo zelo zanimivo in negotovo. Vse ekipe razen Kranjske gore-Gorenjke so se okrepile s tujimi in domačimi igralci, tako da bodo visoke razlike v zadetkih sila redke. Prva štiri kola so že postregla z nekaterimi presenečenji. Zmaga Kranjske gore-Gorenjke nad solidno Crveno zvezdo, ki je v Beogradu odščitila točko Partizan, in soliden nastop Vojvodine so prva presenečenja.

Državni prvaki so v prvih štirih kolenih solidno igro zanesljivo osvojili vse možne točke. Forma ekipe še ni tista prava, toda Jeseničani so dobro pripravljene. Pozna se, da so v zadnjih treh, štirih sezonah naredili velik kvaliteten premik v letnih pripravah — suhih treningih, tako da trenerju Vlacu Červenyju ni bilo težko sestaviti solidne ekipe. Pa še na nekaj je treba opozoriti. Prvič se je zgodilo, da je bivši trener ekipe ostal v klubu in je s svojimi izkušnjami in pomočjo vpeljal novega trenerja v delo, kar pomeni dva do trimesečni prihranek časa pri spoznavanju ekipe.

Jesenice igrajo večino tekem s štirimi napadi, imajo šest solidnih branilcev in dva odlična vratarja. To pa pomeni, da ekipa štarta na 24. naslov prvaka. Vendar bi ne smeli pozabiti, da bo prvenstvo dolgo in da bo sila težko igrati vse tekme enako dobro. Nevarna je tudi miselnost, da se bo prvenstvo osvojilo preprosto. To ni res in jeseniško občinstvo se mora zavedati, da bo borba za naslov sila težka. Tu so Medveščak-Gortan s svojo »le-

gijo« tujcev in doma kupljenih igralcev, tu je Kompas-Olimpija, pa čeprav v Ljubljani trdijo, da je ekipa mlada in neizkušena (kar pa v celoti ne velja, saj je v ekipi še vedno šest reprezentantov, pa tudi vsi trije tujci bodo še pokazali zobe). Nevarnost ostaja Partizan kljub sedanjim slabim igram. Težko bo tudi v Sarajevu, Novem Sadu, Beogradu, pa tudi Celjanov se ne bi smeli lotiti brez spoštovanja.

Mladi igralci Kranjske gore se bodo borili za obstanek v ligi. Fantje Cirila Klinarja delajo dobro, vendar jim na tekmah manjka predvsem samozavesti. To se je pokazalo na tekmi četrtega kola, ko so izgubili z Vojvodino z 1:6. Gol je dosegel Marjan Lah. Vendar ne kaže obupati, kajti prvenstvo je še dolgo in prepričani smo, da bodo Kranjskogorci pripravili še marsikatero prijetno presenečenje.

Večne tekme v Ljubljani so Jeseničani premagali z rezultatom 6:2 (2:0, 3:1, 1:1). Strelci: Šuvak, Mlinarec, Macholda, Hafner, Figala, D. Horvat.

V času, ko hoste prebirali ta sestavek, bo za hokejiste že peto kolo (Jesenice: Cinkarna, Bosna:Kranjska gora). V soboto bo v Podmežakli tekma Jesenice : Crvena zvezda, Kranjskogorci pa gostujejo v Celju.

V tem tednu so igrali tudi pionirji. Kranjska gora je z 5:1 premagala vrstnike Zagaj iz Zagreba. Mladinska tekma Jesenice:Zagi pa je bila prekinjena zaradi izpada električnega toka pri rezultatu 3:0 za mladince Jesenic.

Br.

NOGOMET

V. KOLO OČL — ZAHOD

SLAVIJA : JESENICE
1 : 0 (1:0)

V petem kolu je moštvo Jesenic gostovalo v Vevčah pri moštvo Slavije.

Začetek tekme je prinesel rahlo premoč domačinom, saj so se Jeseničani odločili za bolj zaprto igro z željo, da bi osvojili vsaj točko. Kljub bolj zaprti igri pa so prvo priložnost imeli Jeseničani, ko se je Čatac znašel sam pred vratarjem, vendar je žoga zletela čez vratnico. Sredi polčasa je zaradi napak v jeseniških vrstah prišel eden od domačih napadalcev do priložnosti, in ko je hotel streljati, je štarl Pivač in zbil žogo v kot, pri tem pa je domači igralec padel. Na začudenje vseh je sicer odlični sodnik odpiskal enajstmetrovko za domačine. Kljub protestom Jeseničanov so domačini povedli z 1:0. Le nekaj minut za tem je sodnik enega domačega igralca izključil zaradi nešportnega obnašanja. Tako so Jeseničani imeli približno 60 minut igralca več. Vse bolj so stiskali obroč okoli domačega

vratarja, vendar tokrat niso bili uspešni. Tudi na začetku drugega polčasa so Jeseničani bolj in bolj napadali in vrstile so se priložnosti, vendar žoga ni hotela v gol. Tako je Zubanovič zadel vratnico, strela Sučurja in Omanoviča pa sta zletela le nekaj centimetrov mimo gola. Kljub porazu so Jeseničani pustili dober vtis in če bodo tako igrali tudi na ostalih tekmah, bodo osvojili tudi kakšno točko v gosteh. Posebej je razveseljevalo, da je bila borbenost moštva na najvišjem nivoju, saj je bila tekma odigrana v nemogočih pogojih, ker je celo tekmo padal močan dež in je bilo igrišče v drugem polčasu pod vodo.

V prihodnjem kolu igra moštvo Jesenic doma, in sicer proti moštvo Stola iz Kamnika. Tekma bo na igrišču v Podmežakli, začela pa se bo ob 14.30 (ali ob 15 uri.) Vse ljubitelje nogometa vabimo, da si tekmo ogledajo.

Nastopili so: Tokič, Bakonič, Pivač, Zubanovič, Sučur, Džamastagič, M. Bešič (Dučanovič), Lamberger, Čatac, N. Omanovič, Bergant.

N.O.

Teniški turnir

Teniški klub Jesenice vabi vse člane na teniški turnir za pokal hotela Triglav, ki bo v soboto, 3. oktobra, ob 8. uri na igriščih v Mojstrani.

Turnirja se ne morejo udeležiti člani TK Jesenice, ki igrajo v območni gorenjski ligi!
Odbor TK Jesenice

NAMIZNI TENIS

V ŠKOFJI LOKI NASTOPILO NAJMLAJŠI

Na regijskem kvalifikacijskem turnirju v namiznem tenisu v Škofji Loki so se zbrali vsi pionirji in pionirke Gorenjske (iz Kranja, z Jesenic, iz Škofje Loke, Križ in Ljubnega), da bi med seboj izbrali šest najboljših pionirjev in sedem pionirk, ki bodo lahko nastopili na republiškem selekcijskem turnirju. Nastopilo je 18 pionirjev in 13 pionirk, od teh kar 11 z Jesenic, ki so povečini nastopili prvič. Njihova starost je od 8 do 11 let, kar nam obeta lepe možnosti v prihodnje.

V skupini pionirk je presenetila Sabina Koselj z Murove, ki je nepričakovano osvojila prvo mesto pred Zdravko Soklič iz Ljubnega. V skupini pionirjev je zmagal Erik Zečević iz Kranja pred Markom Slaparjem iz Križ, Tomi Canjuga z Murove pa je bil tretji.

/S/

Lokostrelstvo

Vsako leto se zadnji vikend v septembru najboljši jugoslovanski lokostrelci v Mošeniški Dragi pomerijo med seboj za naslove državnih prvakov v disciplini Fita. Tudi letos se jih je zbralo več kakor sto iz vseh koncev Jugoslavije poleg tega pa še gostje iz Poljske, Belgije, Avstrije, Italije in Češkoslovaške. Tudi letos je tekmovalcem nagajal močan bočni veter, tako da doseženi rezultati niso najboljši.

V članski konkurenci je naslov državnega prvaka osvojil Zorman (Varaždin) pred Plojem (Mb) in Milinkovičem (Ri), četrti je Oblak (Donat), sedmi pa Jakopič (Partizan Koroška Bela). Crnjanski je 21., Smolej pa 25.

V konkurenci pionirjev je Klemen Smolej dosegel tretje mesto z zelo dobrim rezultatom.

V ekipnem delu tekmovanja je slavila ekipa Varaždina, druga je bila ekipa Reke, tretja pa druga ekipa Varaždina.

Ekipa TVD Partizan Javornik-Koroška Bela ni bila prijavljena zaradi finančne stiske, sicer pa je rezultat ekipe boljši od tretjevršene ekipe.

TVD Partizan
Javornik-Koroška Bela

Priprave na 15. svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu

Veslaški zvezi Jugoslavije in Slovenije sta že predlanskem sprejeli pobudo mednarodne veslaške federacije, da prevzmeta organizacijo 15. svetovnega prvenstva v veslanju za moške, ženske in lahke veslače. Prireditelj, ki bo od 2. do 10. septembra 1989 na Bledu, sta dejansko sprejeli KS Bled (vzajemno z domačimi športnimi organizacijami in veslaškim klubom) in Skupščina občine Radovljica kot glavna nosilca vseh nalog.

Kako potekajo priprave na to veliko prireditelj, je na avgustovski seji pregledal izvršni svet občinske skupščine Radovljice, ki je sprejel tudi sklepe za odpravo nekaterih pomanjklivosti in uspešno nadaljevanje priprav. Izvršni svet je menil, da bo za svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu potrebno pravočasno urediti pristop na Župančičevo cesto od Rečice do Male Zake, urediti parkirišča, posodobiti objezersko cesto, položiti kanalizacijo za vse objekte ter meliorirati zemljišča ob čolnarni in drugih objektih.

Do prvenstva bodo morali na Bledu razširiti transformatorsko postajo in napeljati nov električni vod Zirovnica — Bled. Razen tega bodo morali razširiti tudi PTT linije ter ustrezno povečati zmogljivosti blejske telefonske centrale.

Za nemoteno izvedbo prvenstva bo potrebno zgraditi veslaški dom in posodobiti čolnarne in garderobe za veslače. Postaviti morajo informativni sprejemni in

tiskovni center, ambulantno ter začasne objekte za gledalce in novinarje.

Za izvedbo svetovnega prvenstva v veslanju in naštetih gradnje bodo po izračunih na osnovi cen iz decembra 1986 morali zagotoviti najmanj 25 milijonov din, kar ni mačji kašelj. Računajo, da bi del denarja zagotovili s predlagano oprostitvijo prometnega davka na določene izdelke z znakom svetovnega prvenstva, kar bi jim navrglo okoli 11 milijonov din.

Naložbe in prenočitvene in gostinske objekte ter komunalno infrastrukturo bodo pokrivali Turistična poslovna skupnost Bled, blejsko združeno delo, SIS za komunalno ter občinska in republiška cestna skupnost.

Na Bledu hkrati potekajo priprave za razširitev in posodobitev objektov turistične infrastrukture: žičnice na Stražo, smučarskega centra Zatrnik, Festivalne dvorane, igrišča za golf, grajsko kopališče s čolnarno, javnih sanitarij, agencijskih storitev, trgovsko-turističnega središča s specializiranimi lokali ter parkirnih prostorov.

Na 15. svetovnem prvenstvu bo po sedanjih ocenah organizatorjev nad 2.500 tekmovalcev, trenerjev, spremljevalcev in drugih športnih funkcionarjev iz 39 držav sveta. Bled se nadeja tudi izredno povečanja števila turistov in drugih obiskovalcev prvenstva, za kar pa bo potrebno poskrbeti z dovolj vablivo propagando. Svetovno prvenstvo v veslanju na Bledu bo imelo tudi izreden pomen za še večjo uveljavitev tega našega turističnega kraja, kar bo pozitivno vplivalo na povečano turistično propagando, predvsem s prikazi na TV in objavami v sredstvih javnega obveščanja.

Zato bi morali kar najbolj prizadevno uresničiti zastavljene programe in naloge, da bi upravičili zaupanje, ki so si ga Blejci že pridobili v preteklih letih z enim svetovnim in več drugimi mednarodnimi veslaškimi prireditvami. Svetovno veslaško prvenstvo ne bo zgolj športna prireditev, ki se tiče le Bleda in radovljiske občine, pač pa bo tudi podoba naših sposobnosti v širšem gorenjskem in slovenskem prostoru.

JR

Občinski turnir v tenisu

Teniški klub Jesenice vabi vse ljubitelje tenisa na občinski turnir, ki bo v soboto, 10. oktobra, ob 8.30 na igriščih v Podmežakli.

Prijavite se lahko vsak dan popoldan pri oskrbniku na igrišču ali na dan tekmovanja do 8.15.

Ob slabem vremenu bomo počakali do 10. ure ali turnir prestavili.
Odbor TK Jesenice

Košarka

Članice

Jesenice : Maribor
95 : 57 (45:31)

Jesenice: Rozman 11, Ališič, Šmitran 9, Sefič, Bartelj 4, Lah 18, Stražišar 20, Krznarič 18, Hadimuratič, Ulčar 4, Zrnič 10.

Članice, ki so bile na skupnih pripravah, so odigrale še tekmo z igralkami mariborskega kluba in jih klub utrjenosti visoko premagale.

Mladinke

Jesenice : Labod
42 : 39 (20:19)

Jesenice: Zorman, Halilagič 6, Hadimuratič 8, Ališič 2, Sefič 9, Zrnič 15. Kadetinke so z nekoliko slabšo igro, kot smo jo v zadnjem času pri njih vajeni, premagale v mladinski ligi ekipo Labod iz Novega mesta.

Kadetinke

Odeja : Jesenice
59 : 57 (32:24)

Jesenice: Zorman, Halilagič 2, Hadimuratič 8, Ališič 4, Eva Bešič 2, Sefič 19, Zrnič 22.

Igralkam te ekipe se pozna, da igrajo v zadnjem mesecu veliko tekem, na katerih igrajo iz tekme v tekmo bolje. Velika škoda je, da se te igralke niso uvrstile v nadaljevanje tekmovanja za kadetinke. V svoji skupini so zasedle četrto mesto. Tekma z igralkami Odeje v Škofji Loki ni vplivala na končno uvrstitev, ker so Jeseničanke priložnost za drugo oziroma tretje mesto zapravile na tekmah s Savo v Kranju, ko so izgubile dobljeno tekmo, in z Odejo doma, ko niso mogle nadoknaditi razlike iz prvega polčasa.

Jesenice : Odeja
71 : 77 (52:25)

Jesenice: Zorman, Halilagič 2, Rauh, Hadimuratič 15, Ališič 8, Eva Bešič, Sefič 22, Zrnič 24.

Drsalni tečaj

Drsalni klub Jesenice vabi otroke od 4. do 7. leta starosti na drsalni tečaj, ki bo od meseca oktobra naprej vsak petek od 14.30 do 15.30 in vsako nedeljo od 8. do 9. ure. Po opravljenem tečaju bodo otroci lahko nadaljevali z rednimi treningi v drsalnem klubu.

Drsalni klub Jesenice

GIMNASTIČNA ŠOLA

Obveščamo starše deklic, ki obiskujejo malo šolo in prvi razred osnovne šole, da pričnemo z gimnastično šolo. Treninji bodo vsak ponedeljek in sredo v telovadnici TVD Partizan Jesenice ob 15.30.

Prvi trening bomo imeli v ponedeljek, 5. oktobra.

Gimnastična sekcija

56 udeležencev drugega jeklarskega maratona

KS ZSMS Železarne je v soboto, 26. septembra, organiziral drugi jeklarski maraton. Start maratona je bil pri novi jeklarni na Koroški Beli, cilj pa v športnem parku v Podmežakli. Na 21 kilometrov dolgo progo se je podalo 56 tekačev (osem žensk in 48 moških). Žal jim vreme letos ni bilo naklonjeno.

Rezultati:
Ženske do 18 let:
1. Barbara Markun — Triglav Mojstrana.

Ženske od 18 do 30 let:
1. Marijana Vidovič — Donit Medvode, 2. Majda Papler — Gozd Martuljek, 3. Marjeta Vencelj — Šentvid pri Stični.

Ženske nad 35 let:
1. Darinka Grzetič — Partizan Kranj, 2. Olga Grm — Lesce, 3. Marija Vencelj — Šentvid pri Stični.

Kategorizirane tekmovalke:
1. Veronika Bohinc — ŽAK Ljubljana.

Skupni rezultat ženske:
1. Veronika Bohinc — ŽAK Ljubljana, 2. Marija Vidovič — Donit Medvode, 3. Darinka Grzetič — Partizan Kranj.

Moški do 18 let:
1. Tomaž Novak — Jesenice, 2. Tone Vencelj — Šentvid pri Stični, 3. Primož Kogovšek — Jesenice.

Moški od 18 do 30 let:
1. Mirko Teraž — Mojstrana, 2. Roman Kežar — Sorica, 3. Rado Pintar — Sorica.

Moški od 30 do 40 let:
1. Milan Kotnik, 2. Marko Dovjak, 3. Milan Sedušak — Kamnik.

Moški od 40 do 50 let:
1. Janez Umek — Donit Medvode, 2. Janez Sitar, 3. Marjan Komel — Jesenice.

Moški nad 50 let:
1. Miro Rant — Partizan Kranj, 2. Franc Hrovat — ŠD Mošnje, 3. Borislav Ahac — Radovljica.

Kategorizirani tekmovalci:
1. Albin Gaber — ŽAK Ljubljana, 2. Tone Džuričič — Mojstrana, 3. Bogdan Lahajnar — Jesenice.

Skupni rezultat moški:
1. Milan Kotnik, 2. Marko Dovjak, 3. Albin Gaber — ŽAK Ljubljana.

Kam na rekreacijo

Komisija za športno rekreacijo pri IO sindikata Železarne tudi letos organizira rekreacijsko vadbo v telovadnicah, na kegljišču in drsališču, in sicer od 1. oktobra do 31. maja po naslednjem razporedu:

Ponedeljek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: TOZD Talilnice — 2 stezi, TOZD Družbeni standard — 2 stezi.
Od 16. do 19. ure: TOZD Družbeni standard — 2 stezi, TOZD Komerciala — 2 stezi.
Od 19. do 22. ure: TOZD Talilnice — 4 steze.

Torek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: upokojenci Železarne — 4 steze.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI Jesenice od 20. do 22. ure. Splošna rekreacijska vadba v telovadnici OŠ Bratov Žvan v Gorjah od 20. do 22. ure.

Sreda:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: TOZD Okrogli program — 2 stezi, TOZD Ploščati program — 2 stezi.
Od 18. do 22. ure: TOZD Okrogli program — 2 stezi, TOZD Ploščati program — 2 stezi.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici TVD Partizan Jesenice od 20. ure do 21.30 (moški).
Interesna skupina košarka v telovadnici CSUI Jesenice od 18. do 20. ure.

Četrtek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: upokojenci Železarne — 4 steze.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI Jesenice od 20. do 22. ure.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici TVD Partizan Jesenice od 20. do 21. ure (ženske).

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici OŠ Bratov Žvan v Gorjah od 20. do 22. ure.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici OŠ 16. december Mojstrana od 18. do 20. ure.

Petek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: TOZD Tehnične dejavnosti — 4 steze.
Od 17. do 22. ure: TOZD Tehnične dejavnosti — 2 stezi, DSSS — 2 stezi.

Interesna skupina odbojka v telovadnici CSUI Jesenice od 20. do 22. ure.

Drsanje v hali pod Mežaklo od 20. do 22. ure (vstop samo z izkaznico za vstop v Železarno).

Komisija za športno rekreacijo

Jesenice

proti holi kar ekor

Te drža življ alko nek Tv čuje ki še ske posr tate nam nega vno tudi vajo nost prid tega nep krš holi bolu ma, razr nja star oste U posl zdr obd čno holi vlja bole kat zior